

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 април 2020 г.
(OR. en)

6049/20

Междуетноститутуционално досие:
2020/0024 (NLE)

COLAC 9
WTO 19

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: Протокол към Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Централна Америка, от друга страна, за да се вземе предвид присъединяването на Република Хърватия към Европейския съюз

ПРОТОКОЛ
КЪМ СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА АСОЦИИРАНЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И ЦЕНТРАЛНА АМЕРИКА, ОТ ДРУГА СТРАНА,
ЗА ДА СЕ ВЗЕМЕ ПРЕДВИД ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ
КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,

ИРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

договарящи страни по Договора за Европейския съюз и по Договора за функционирането на Европейския съюз, наричани по-нататък „държавите — членки на Европейския съюз“,

както и

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

наричани заедно по-нататък „ЕС като страна по споразумението“,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА КОСТА РИКА,

РЕПУБЛИКА ЕЛ САЛВАДОР,

РЕПУБЛИКА ГВАТЕМАЛА,

РЕПУБЛИКА ХОНДУРАС,

РЕПУБЛИКА НИКАРАГУА,

РЕПУБЛИКА ПАНАМА,

наричани по-нататък също „Централна Америка“,

от друга страна,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Централна Америка, от друга страна¹ (наричано по-нататък „споразумението“), беше подписано в Тегусигалпа, Хондурас, на 29 юни 2012 г. и съгласно член 353, параграф 4 част IV (Търговия) от него започна да се прилага между ЕС като страна по споразумението и Хондурас, Никарагуа и Панама от 1 август 2013 г., между ЕС като страна по споразумението и Коста Рика и Ел Салвадор — от 1 октомври 2013 г. и между ЕС като страна по споразумението и Гватемала — от 1 декември 2013 г.,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Договорът за присъединяване на Република Хърватия (наричана по-нататък „Хърватия“) към Европейския съюз (наричан по-нататък „Договорът за присъединяване“) беше подписан в Брюксел на 9 декември 2011 г. и влезе в сила на 1 юли 2013 г.,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че съгласно член 6, параграф 2 от Акта за присъединяване на Хърватия, присъединяването ѝ към споразумението трябва да се извърши в официална форма чрез сключването на протокол към споразумението,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че в член 358, параграф 2 от споразумението се предвижда, че страните могат да се договарят за всякакви други изменения на споразумението и че член 359 от него е посветен на присъединяването на нови държави членки към Европейския съюз и съдържа разпоредби относно уреждането на последиците върху споразумението от такова присъединяване,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

¹ ОВ ЕС L 346, 15.12.2012 г., стр. 3.

РАЗДЕЛ I

СТРАНИТЕ ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО

ЧЛЕН 1

Хърватия става страна по споразумението и се добавя в списъка на страните по споразумението.

РАЗДЕЛ II

ПРЕМАХВАНЕ НА МИТАТА

СПЕЦИАЛНО ТРЕТИРАНЕ НА БАНАНИ

ЧЛЕН 2

Таблицата в точка 1 от допълнение 3 (Специално третиране на банани) към приложение I (Премахване на митата) към споразумението се заменя с таблицата, съдържаща се в приложение I към настоящия протокол.

РАЗДЕЛ III

ОТНОСНО ОПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ПОНЯТИЕТО „ПРОДУКТИ С ПРОИЗХОД“ И МЕТОДИТЕ ЗА АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 3

Член 16, параграф 4 и член 17, параграф 2 от приложение II (Относно определението на понятието „продукти с произход“ и методите за административно сътрудничество) към споразумението се изменят съобразно приложение II към настоящия протокол.

ЧЛЕН 4

Допълнение 4 (Декларация върху фактура) към приложение II към споразумението се заменя с приложение III към настоящия протокол.

ЧЛЕН 5

1. Настоящият протокол може да се прилага за изнасяни от Централна Америка за Хърватия или от Хърватия за Централна Америка продукти с произход, които отговарят на изискванията, предвидени в приложение II към споразумението, и които към датата на влизане в сила на настоящия протокол се намират в режим транзит или в режим временно складиране в митнически склад в страните по споразумението, или в свободна зона в Централна Америка или Хърватия.

2. В случаите, посочени в параграф 1, се предоставя преференциално третиране, при условие че в срок от четири месеца от влизането в сила на настоящия протокол пред митническите органи на държавата вносител се представи доказателство за произход, изготвено впоследствие в страната износител.

РАЗДЕЛ IV

УСТАНОВЯВАНЕ, ТЪРГОВИЯ С УСЛУГИ И ЕЛЕКТРОННА ТЪРГОВИЯ

ЧЛЕН 6

Раздел А от приложение X (Списъци на задълженията относно установяването) към споразумението се заменя с приложение IV към настоящия протокол.

ЧЛЕН 7

Раздел А от приложение XI (Списъци на задълженията относно трансграничното предоставяне на услуги) към споразумението се заменя с приложение V към настоящия протокол.

ЧЛЕН 8

Приложение XII (Резерви относно ключовия персонал и дипломираните стажанти на ЕС като страна по споразумението) към споразумението се заменя с приложение VI към настоящия протокол.

ЧЛЕН 9

Приложение XV (Информационни центрове) към споразумението се заменя с приложение VII към настоящия протокол.

РАЗДЕЛ V

ДЪРЖАВНИ ПОРЪЧКИ

ЧЛЕН 10

1. Изброените в приложение VIII към настоящия протокол субекти от Хърватия се добавят в списъка, озаглавен „Примерни списъци на възлагащи органи, които са централни държавни органи съгласно определението в Директивата на ЕС за възлагането на поръчки“, в списък Ж („Списък на ЕС като страна по споразумението“) от раздел А от допълнение 1 (Обхват) към приложение XVI (Държавни поръчки) към споразумението.

2. Хърватия се добавя към списъка, озаглавен „Списък на материалите и оборудването, закупувани от министерствата на отбраната и от агенциите, изпълняващи дейности в областта на отбраната или сигурността в Белгия, България, Чешката република, Дания, Германия, Естония, Гърция, Испания, Франция, Ирландия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Унгария, Малта, Нидерландия, Австрия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство, обхванати от дела“, в списък Ж („Списък на ЕС като страна по споразумението“) от раздел А от допълнение 1 към приложение XVI към споразумението, като заглавието му се заменя със следното: „Списък на материалите и оборудването, закупувани от министерствата на отбраната и от агенциите, изпълняващи дейности в областта на отбраната или сигурността в Белгия, България, Хърватия, Чехия, Дания, Германия, Естония, Ирландия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Унгария, Малта, Нидерландия, Австрия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство, обхванати от дела“.

3. Изброените в приложение IX към настоящия протокол субекти от Хърватия се добавят в списъка, озаглавен „Примерни списъци на възлагащи органи, които са публичноправни организации по смисъла на Директивата на ЕС за възлагането на поръчки“, в списък Ж („Списък на ЕС като страна по споразумението“) от раздел Б от допълнение 1 (Обхват) към приложение XVI към споразумението.

4. Изброените в приложение X към настоящия протокол субекти от Хърватия се добавят в списъка, озаглавен „Примерни списъци на възлагащите органи и публичните предприятия, които изпълняват предвидените критерии по раздел В“, за съответния отрасъл в списък Ж („Списък на ЕС като страна по споразумението“) от раздел В от допълнение 1 (Обхват) към приложение XVI към споразумението.

5. Списъкът на средствата за публикуване на информация относно поръчките, съдържащ се в допълнение 2 (Средства за публикуването на информация относно поръчките) към приложение XVI към споразумението, се заменя със списъка, посочен в приложение XI към настоящия протокол.

РАЗДЕЛ VI

СТО

ЧЛЕН 11

Републиките от ЦА като страна по споразумението се задължават да не предявяват претенции и искания, нито да предприемат други мерки за защита, да не изменят, нито да отменят отстъпки в съответствие с член XXIV (6) и член XXVIII от ГАТТ от 1994 г. или член XXI от ГАТС във връзка с присъединяването на Хърватия към Европейския съюз.

РАЗДЕЛ VII

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 12

1. Настоящият протокол се одобрява от страните по споразумението в съответствие с вътрешните им правни процедури.

2. Настоящият протокол влиза в сила на първия ден от месеца, следващ месеца, през който страните по споразумението са се нотифицирали взаимно за завършването на посочените в параграф 1 вътрешни правни процедури.
3. Независимо от параграф 2, разпоредбите на настоящия протокол могат да се прилагат от Европейския съюз и всяка от републиките на ЦА като страна по споразумението от първия ден на месеца, следващ датата, на която те са се нотифицирали взаимно за завършването на необходимите за тази цел вътрешни правни процедури.
4. По отношение на ЕС като страна по споразумението нотификациите по параграфи 2 и 3 се изпращат на Генералния секретар на Съвета на Европейския съюз, Брюксел, а нотификациите от страна на републиките от ЦА като страна по споразумението — на *Secretaría General del Sistema de la Integración Centroamericana (SG-SICA)*, Ел Салвадор, които са депозитари на настоящия протокол.
5. Страните по споразумението, по отношение на които настоящият протокол е влязъл в сила, могат да използват и материали с произход от република от ЦА като страна по споразумението, по отношение на която настоящият протокол не е в сила.
6. Когато съгласно параграф 3 страните по споразумението прилагат разпоредба от настоящия протокол в очакване на влизането в сила на протокола, всяко позоваване в такава разпоредба на влизането в сила на настоящия протокол се разбира като позоваване на датата, от която страните по споразумението се договарят да прилагат тази разпоредба в съответствие с параграф 3.

ЧЛЕН 13

Настоящият протокол е съставен в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки и шведски език, като всички тези текстове са еднакво автентични.

ЕС като страна по споразумението предоставя на републиките от ЦА като страна по споразумението текста на споразумението на хърватски език. При условието на влизане в сила на настоящия протокол, текстът на хърватски език става автентичен при същите условия, както текстовете на езиците, на които понастоящем е изготвен настоящият протокол. Член 363 от споразумението се изменя съответно.

ЧЛЕН 14

Настоящият протокол съставлява неразделна част от споразумението. Приложенията към настоящия протокол представляват неразделна част от него.

В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО долуподписаните надлежно упълномощени за целта представители подписаха настоящия протокол.

Съставено в [място] на [ден] [месец] [година].

[...]

За Европейския съюз и неговите държави членки

[...]

За Република Коста Рика

[...]

За Република Ел Салвадор

[...]

За Република Гватемала

[...]

За Република Хондурас

[...]

За Република Никарагуа

[...]

За Република Панама

ПРИЛОЖЕНИЕ I**(Приложение I към споразумението)****Допълнение 3****СПЕЦИАЛНО ТРЕТИРАНЕ НА БАНАНИ**

1. За селскостопански продукт с произход от Централна Америка от позиция 0803.00.19 от Комбинираната номенклатура (пресни банани, с изключение на хлебните), посочен в категория „ST“ в графика на ЕС като страна по споразумението, се прилага следното преференциално мито:

Година	Преференциално мито	Критичен обем на вноса в тонове					
	(EUR/t)	Коста Рика	Панама	Хондурас	Гватемала	Никарагуа	Ел Салвадор
До 31 декември 2010 г.	145	1 025 000	375 000	50 000	50 000	10 000	2 000
1.1—31.12.2011 г.	138	1 076 250	393 750	52 500	52 500	10 500	2 100

Година	Преференциално МИТО	Критичен обем на вноса в тонове					
	(EUR/t)	Коста Рика	Панама	Хондурас	Гватемала	Никарагуа	Ел Салвадор
1.1—31.12.2012 г.	131	1 127 500	412 500	55 000	55 000	11 000	2 200
1.1—31.12.2013 г.	124	1 178 750	431 250	57 500	57 500	11 500	2 300
1.1—31.12.2014 г.	117	1 254 419	458 934	61 191	61 191	12 238	2 448
1.1—31.12.2015 г.	110	1 301 599	476 195	63 493	63 493	12 699	2 540
1.1—31.12.2016 г.	103	1 349 942	493 881	65 851	65 851	13 170	2 634
1.1—31.12.2017 г.	96	1 397 316	511 213	68 162	68 162	13 632	2 726
1.1—31.12.2018 г.	89	1 444 767	528 573	70 476	70 476	14 095	2 819
1.1—31.12.2019 г.	82	1 493 881	546 542	72 872	72 872	14 574	2 915
1.1.2020 г. и след това	75	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

ПРИЛОЖЕНИЕ II
(Приложение II към споразумението)

ДЯЛ IV

ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ПРОИЗХОД

- 1) Член 16, параграф 4 от приложение II (Относно определението на понятието „продукти с произход“ и методите за административно сътрудничество) към споразумението се заменя със следното:

- „4. Сертификатите за движение EUR.1, издадени впоследствие, трябва да съдържат израза „издаден впоследствие“ на един от следните езици:

BG „ИЗДАДЕН ВПОСЛЕДСТВИЕ“

ES „EXPEDIDO A POSTERIORI“

CS „VYSTAVENO DODATEČNE“

DA „UDSTEDT EFTERFØLGENDE“

DE „NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT“

ET „TAGANTJÄRELE VÄLJA ANTUD“

EL „ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ“

EN „ISSUED RETROSPECTIVELY“

FR „DÉLIVRÉ A POSTERIORI“

HR „NAKNADNO IZDANO“

IT „RILASCIATO A POSTERIORI“

LV „IZSNIEGTS RETROSPEKTĪVI“

LT „RETROSPEKTYVUSIS IŠDAVIMAS“

HU „KIADVA VISSZAMENŐLEGES HATÁLLYAL“

MT „MAHRUG RETROSPETTIVAMENT“

NL „AFGEGEVEN A POSTERIORI“

PL „WYSTAWIONE RETROSPEKTYWNIĘ“

PT „EMITIDO A POSTERIORI“

RO „EMIS A POSTERIORI“

SK „VYDANÉ DODATOČNE“

SL „IZDANO NAKNADNO“

FI „ANNETTU JÄLKIÄTEEN“

SV „UTFÄRDAT I EFTERHAND“

2) Член 17, параграф 2 от приложение II към споразумението се заменя със следното:

„2. Издаденият по този начин дубликат трябва да съдържа думата „дубликат“ на един от следните езици:

BG „ДУБЛИКАТ“

ES „DUPLICADO“

CS „DUPLIKÁT“

DA „DUPLIKAT“

DE „DUPLIKAT“

ET „DUPLIKAAT“

EL „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ“

EN „DUPLICATE“

FR „DUPLICATA“

HR „DUPLIKAT“

IT „DUPLICATO“

LV „DUBLIKĀTS“

LT „DUBLIKATAS“

HU „MÁSODLAT“

MT „DUPLIKAT“

NL „DUPLICAAT“

PL „DUPLIKAT“

PT „SEGUNDA VIA“

RO „DUPLICAT“

SK „DUPLIKÁT“

SL „DVOJNIK“

FI „KAKSOISKAPPALE“

SV „DUPLIKAT“.

ПРИЛОЖЕНИЕ III
(Приложение II към споразумението)

Допълнение 4

ДЕКЛАРАЦИЯ ВЪРХУ ФАКТУРА

Особени изисквания, които трябва да бъдат изпълнени за изготвянето
на декларация върху фактура

Декларацията върху фактура, чийто текст е даден по-долу, се изготвя, като се използва един от текстовете на езиците, посочени по-долу, и в съответствие с разпоредбите на националното право на държавата износител. Ако декларацията се изготвя на ръка, тя трябва да е написана с мастило и с печатни букви. При изготвянето на декларацията върху фактура се вземат предвид съответните бележки под линия. Не е необходимо бележките под линия да бъдат възпроизвеждани.

Текст на български език

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (разрешение № ... от митница или от друг компетентен държавен орган ⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ... ⁽²⁾ преференциален произход.

Текст на испански език

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera o de la autoridad pública competente n° ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Текст на чешки език

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení celního nebo příslušného vládního orgánu ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Текст на датски език

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes eller den kompetente offentlige myndigheds tilladelse nr. ...⁽¹⁾) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Текст на немски език

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligung der Zollbehörde oder der zuständigen Regierungsbehörde Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren ...⁽²⁾ sind.

Текст на естонски език

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliamet või pädeva valitsusasutuse luba nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Текст на гръцки език

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου ή της καθύλην αρμόδιας αρχής, υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Текст на английски език

The exporter of the products covered by this document (customs or competent public authority authorisation No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin⁽²⁾.

Текст на френски език

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière ou de l'autorité publique compétente n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Текст на хърватски език

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.

Текст на италиански език

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale o dell'autorità pubblica competente n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Текст на латвийски език

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas vai kompetentu valsts iestāžu atļauja Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme ...⁽²⁾.

Текст на литовски език

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės arba kompetentingos viešosios valdžios institucijos liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Текст на унгарски език

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾ vagy az illetékes kormányzati szerv által kiadott engedély száma: ...) kijelentem, hogy eltérő jelzs hiányában az áruk kedvezményes ... származásúak⁽²⁾.

Текст на малтийски език

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni kompetenti tal-gvern jew tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hlief fejn indikat b'mod car li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali ...⁽²⁾.

Текст на нидерландски език

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning of vergunning van de competente overheidsinstantie nr. ...⁽¹⁾) verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

Текст на полски език

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych lub upoważnienie właściwych władz nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Текст на португалски език

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira ou da autoridade governamental competente n° ...⁽¹⁾) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Текст на румънски език

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală sau a autorității guvernamentale competente nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Текст на словашки език

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia colnej správy alebo príslušného vládneho povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Текст на словенски език

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (pooblastilo carinskih ali pristojnih državnih organov št. ...⁽¹⁾)izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Текст на фински език

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin tai toimivaltaisen julkisen viranomaisen lupa nro ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Текст на шведски език

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd eller behörig statlig myndighet nr⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

.....⁽³⁾

(Място и дата)

.....⁽⁴⁾

(Подпис на износителя, като освен това името на лицето, подписващо декларацията, се изписва четливо)

-
- (1) Когато декларацията върху фактура е изготвена от одобрен износител по смисъла на член 20 от приложение II, на това място се вписва номерът на разрешителното на одобрения износител. Когато декларацията върху фактура не се изготвя от одобрен износител, думите в скобите се изпускат или мястото се оставя непопълнено.
- (2) Трябва да бъде посочен произходът на продуктите. Когато декларацията върху фактура се отнася изцяло или отчасти до продукти с произход от Сеута и Мелила по смисъла на член 34 от приложение II, износителят ги посочва ясно в документа, на който се изготвя декларацията, като ги обозначава със символа „СМ“.
- (3) Тези обозначения могат да се пропуснат, ако информацията се съдържа в самия документ.
- (4) Вж. член 19, параграф 5 от приложение II към споразумението. В случаите, когато не се изисква подпис на износителя, освобождаването от изискването за подпис означава също, че не е необходимо да се посочва името на подписващия.

СПИСЪЦИ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ОТНОСНО УСТАНОВЯВАНЕТО

РАЗДЕЛ А

ЕС КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО

1. В списъка на задълженията по-долу са посочени икономическите дейности, либерализирани съгласно член 166 от настоящото споразумение, както и ограниченията под формата на резерви по отношение на достъпа до пазара и на националното третиране, приложими за предприятия и инвеститори от републиките от ЦА като страна по споразумението в областта на тези дейности. Списъците се състоят от следните елементи:
 - а) първа колона, в която са посочени секторът или подсекторът, в рамките на който страната по споразумението е поела задължението, и обхватът на либерализацията, към който се прилагат резервите;
 - б) втора колона с описание на приложимите резерви.

Ако посочената в буква б) колона включва само резерви, специфични за определена държава членка, непосочените в нея държави членки се ангажират със задължения в съответния сектор без резерви (забележка: липсата на специфични за определена държава членка резерви в даден сектор не засяга евентуалните приложими хоризонтални резерви или секторни резерви в рамките на ЕС).

Не се поемат задължения за секторите и подсекторите, които не са посочени в списъка по-долу.

2. За определянето на отделните сектори и подсектори:
 - а) „ISIC rev 3.1“ означава Международната стандартна отраслова класификация на икономическите дейности, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 4, ISIC rev 3.1, 2002 г.;
 - б) „CPC“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC prov., 1991 г.;
 - в) „CPC ver. 1.0“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на ООН, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC ver. 1.0, 1998 г.
3. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по отношение на достъпа до пазара или на националното третиране по смисъла на членове 164 и 165 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка, тези мерки (например необходимостта от получаване на лиценз, задълженията за универсална услуга, необходимостта от признаване на квалификации в регулирани сектори, необходимостта от полагане на специални изпити, включително езикови, недискриминационното изискване за това някои дейности да не могат да се провеждат в защитени екологични райони или в зони с особено историческо и културно значение) при всички положения се прилагат за инвеститори от другата страна по споразумението.

4. В съответствие с член 159, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от страните по споразумението.
5. Съгласно член 164 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва недискриминационни изисквания във връзка с вида на правната форма при установяване.
6. Правата и задълженията, произтичащи от списъка на задълженията, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на отделни физически или юридически лица.
7. В списъка по-долу са използвани следните съкращения:

AT	Австрия
BE	Белгия
BG	България
CY	Кипър
CZ	Чешка република
DE	Германия
DK	Дания
EC	ЕС като страна по споразумението
ES	Испания
EE	Естония
FI	Финландия
FR	Франция
EL	Гърция
HR	Хърватия

HU	Унгария
IE	Ирландия
IT	Италия
LV	Латвия
LT	Литва
LU	Люксембург
MT	Малта
NL	Нидерландия
PL	Полша
PT	Португалия
RO	Румъния
SK	Словашка република
SI	Словения
SE	Швеция
UK	Обединено кралство

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Недвижими имоти АТ, BG, CY, CZ, DK, EE, ES, EL, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: Ограничения относно придобиването на земя и недвижими имоти от чуждестранни инвеститори ¹ .
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Комунални услуги ЕС: Стопанските дейности, считани за комунални услуги на национално или местно равнище, могат да бъдат предмет на публичен монопол или на изключителни права, предоставени на частни оператори. ²

¹ По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите задължения в рамките на ГАТС.

² Предвид факта, че комуналните услуги често съществуват и на ниво, по-ниско от централното, от практическа гледна точка не е подходящо да се прави изчерпателно изброяване по сектори. С оглед на по-лесното разбиране в списъка на задълженията ще има специални бележки под линия, които ще посочват примерно и неизчерпателно секторите, в които комуналните услуги играят основна роля.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Видове установяване ЕС: Режимът, прилаган спрямо дъщерни дружества (на дружества от трети държави), регистрирани съгласно законодателството на държава членка и чието седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност е на територията на ЕС, не се разпростира върху клоновете или агенциите, установени в държава членка от дружество от трета държава. BG: За установяването на клон се изисква разрешение. ЕЕ: Поне половината от членовете на управителния съвет трябва да пребивават в ЕС. FI: Чуждестранно лице, извършващо търговска дейност в качеството му на съдружник във финландско командитно или събирателно дружество, се нуждае от разрешение за извършване на търговска дейност и трябва да пребивава постоянно в ЕС. За всички сектори, с изключение на далекосъобщителните услуги, се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване на поне половината от членовете и заместник-членовете на съвета на директорите. Въпреки това, за някои дружества е възможно да се правят изключения. Ако чуждестранна организация възнамерява да извършва стопанска или търговска дейност чрез учредяване на клон във Финландия, се изисква разрешение за осъществяване на търговска дейност. От чуждестранна организация или лице, което не е гражданин на ЕС, се изисква разрешение, за да може да действа като учредител на дружество с ограничена отговорност. В сектора на далекосъобщителните услуги се изисква половината от учредителите и половината от членовете на съвета на директорите да пребивават постоянно в страната. Ако учредителят е юридическо лице, съществува изискване за пребиваване на това юридическо лице.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	IT: За осъществяване на промишлени, търговски и занаятчийски дейности се изисква разрешение за пребиваване и специално разрешение за извършване на съответната дейност. BG, PL: Обхватът на дейностите, осъществявани от представителство на чуждестранно дружество, може да включва само реклама и популяризиране на представляваното чуждестранно дружество майка. PL: С изключение на финансовите услуги, нелиберализирани по отношение на клоновете. Инвеститорите, които не са от ЕС могат да предприемат и осъществяват стопанска дейност само под формата на командитно дружество, командитно дружество с акции, дружество с ограничена отговорност и акционерно дружество (а ако се предоставят юридически услуги — само под формата на регистрирано сдружение и командитно дружество). RO: Едноличният управител или председателят на управителния съвет, както и половината от управителите на търговското дружество, трябва да са румънски граждани, освен ако в дружествения договор или в устава на дружеството не е посочено друго. Мнозинството от одиторите на търговските дружества и техните заместници трябва да са румънски граждани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	SE: Чуждестранните дружества (които не са учредили юридическо лице в Швеция) осъществяват търговската си дейност чрез клон, установен в Швеция, който има независимо управление и отделно счетоводство. Строителните проекти с продължителност по-малко от една година са освободени от изискването да създават клон или да назначават представител, пребиваващ в страната. Дружество с ограничена отговорност (акционерно дружество) може да бъде учредено от един или няколко учредители. Учредителите трябва или да пребивават в Швеция, или да са шведски юридически лица. Персонално дружество може да бъде учредител само ако всеки от съдружниците в него пребивава в Швеция. Подобни условия се прилагат за учредяването на юридически лица от всеки друг вид. Поне 50 процента от членовете на съвета трябва да пребивават в Швеция. Чужденците и шведските граждани, които не пребивават в Швеция и желаят да осъществяват търговски дейности в Швеция, трябва да определят и регистрират пред местните органи представител, който пребивава в страната и отговаря за тези дейности. Ако в даден случай се докаже, че изискванията за пребиваване са ненужни, те могат да бъдат отменени. SI: За установяването на клонове от чуждестранни дружества се изисква дружеството майка да е било регистрирано в регистър към съда на своята страна по произход най-малко от една година. SK: Всяко чуждестранно физическо лице, което трябва да се регистрира в търговския регистър като лице, упълномощено да представлява предприемач, е длъжно да представи разрешение за пребиваване в Словашката република.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Инвестиции ES: За инвестиране в Испания от чуждестранни правителства и чуждестранни публични образувания (което включва не само икономически, но и нестопански интереси на тези образувания), извършвано пряко или посредством дружества или други образувания, пряко или непряко контролирани от чуждестранното правителство, се изисква предварително разрешение на испанското правителство. BG: В предприятия, в които публичният дял (държавен или общински) в собствения капитал надхвърля 30 процента, за прехвърлянето на тези дялове на трети страни се изисква разрешение. За някои стопански дейности, свързани с експлоатацията или ползването на държавна или публична собственост, се изисква предоставяне на концесия съгласно разпоредбите на Закона за концесиите. Чуждестранни инвеститори не могат да участват в приватизацията. Чуждестранните инвеститори и българските юридически лица с контролно участие на чуждестранни дружества се нуждаят от разрешение за: а) проучване, разработване или добив на природни ресурси от териториалното море, континенталния шелф или изключителната икономическа зона; и б) придобиване на контролно участие в дружества, занимаващи се с някоя от изброените в буква а) дейности.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	FR: За закупуване от чуждестранно лице на над 33,33 процента от дяловия капитал или от правата на глас във функциониращо френско предприятие или над 20 процента във френски дружества с публично търгувани акции се прилагат следните правила: – инвестиции в размер на по-малко от 7,6 милиона евро във френски предприятия, чиито оборот не надхвърля 76 милиона евро, се освобождават след 15-дневно забавяне след предварително уведомяване и проверка на съответствието на посочените стойности, – след изтичането на един месец от предварителното уведомяване разрешението се дава с мълчаливо съгласие за останалите инвестиции, освен ако при изключителни обстоятелства Министерството на икономиката е упражнило правото си да отложи осъществяването на инвестицията. Чуждестранното участие в наскоро приватизирани дружества може да бъде ограничено до променлива част от публично предложения дружествен капитал, която се определя за всеки отделен случай от френското правителство. За извършването на някои търговски, промишлени или занаятчийски дейности е нужно специално разрешение, ако изпълнителният директор не притежава разрешение за постоянно пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	FI: Придобиването от чуждестранни собственици на дялове, предоставящи над една трета от правата на глас във важно финландско дружество или важно стопанско предприятие (в което работят над 1 000 работници, или чийто оборот надхвърля 168 милиона евро, или чието балансово число надхвърля 168 милиона евро), трябва да бъде потвърдено от финландските органи; потвърждението може да бъде отказано само ако е застрашен важен национален интерес. Тези ограничения не се прилагат по отношение на далекосъобщителните услуги. HU: Нелиберализирани за чуждестранното участие в наскоро приватизирани дружества. IT: На новоприватизирани дружества могат да бъдат предоставени или да им бъдат запазени изключителни права. Правата на глас в новоприватизирани дружества могат да бъдат ограничени в някои случаи. За срок от пет години за придобиването на големи части от собствения капитал на дружества, действащи в областта на отбраната, транспортните услуги, далекосъобщенията и енергетиката, може да се изисква одобрението на компетентните органи.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Географски зони FI: На Оландските острови има ограничения по отношение на правото на установяване на физически лица, които нямат местно оландско гражданство, или на юридически лица, които не са получили разрешение от компетентните органи на Оландските острови.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
1. СЕЛСКО, ЛОВНО И ГОРСКО СТОПАНСТВО	
А. Селско и ловно стопанство (ISIC rev 3.1: 011, 012, 013, 014, 015), с изключение на съветнически и консултантски услуги ¹	AT, HR, HU, MT, RO: Нелиберализирани по отношение на селскостопански дейности. CY: Разрешено е участие с произход извън ЕС само в размер до 49 процента. FR: За установяване на селскостопански предприятия от лица, които не са граждани на ЕС, и за придобиване на лозя от инвеститори, които не са от ЕС, е необходимо разрешение. IE: Лица, които не пребивават в ЕС, могат да установяват обекти, осъществяващи дейност в областта на мелничарството, само след получаване на разрешение.
Б. Горско стопанство и дърводобив (ISIC rev 3.1: 020), с изключение на съветнически и консултантски услуги ²	BG: Нелиберализирани по отношение на дърводобива.

¹ Съветническите и консултантските услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство и риболова, са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ, позиции 6.Е.е) и 6.Е.ж).

² Съветническите и консултантските услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство и риболова, са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ, позиции 6.Е.е) и 6.Е.ж).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
2. РИБНО СТОПАНСТВО И АКВАКУЛТУРИ (ISIC rev 3.1: 0501, 0502), с изключение на съветнически и консултантски услуги¹	АТ: Минимум 25 процента от плавателните съдове трябва да са регистрирани в Австрия. BE, FI, IE, LV, NL, PT, SK: Чуждестранни инвеститори, които не са регистрирани и нямат седалище съответно в Белгия, Финландия, Ирландия, Латвия, Нидерландия, Португалия и Словашката република, не могат да притежават плавателни съдове, плаващи съответно под белгийски, финландски, ирландски, латвийски, нидерландски, португалски и словашки флаг. CY, EL: Разрешено е участие с произход извън ЕС само в размер до 49 процента. DK: Лица, които не пребивават в ЕС, не могат да притежават една-трета или повече от една-трета от предприятие, занимаващо се с търговски риболов. Лица, които не пребивават в ЕС, не могат да притежават плавателни съдове, плаващи под датски флаг, освен чрез регистрирано в Дания предприятие. FR: Лица, които не са граждани на ЕС, не могат да имат участие в морска държавна собственост с оглед осъществяване на дейности, свързани с рибовъдство, развъждане на мекотели или отглеждане на водорасли. Чуждестранни инвеститори, които не са регистрирани и нямат седалище във Франция, не могат да притежават повече от 50 процента от плавателен съд, плаващ под френски флаг.

¹ Съветническите и консултантските услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство и риболова, са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ, позиции 6.Е.е) и 6.Е.ж).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	DE: Лиценз за морски риболов, който се издава единствено на плавателни съдове, които имат право да плават под флага на Германия. Става въпрос за риболовни кораби, в които по-голямата част от дружествените дялове е собственост на граждани или дружества на ЕС, установени съгласно действащите норми на Европейския съюз и чието основно място на стопанска дейност е в държава — членка на Европейския съюз. Използването на тези плавателни съдове трябва да се извършва под управлението и надзора на лица, пребиваващи в Германия. За получаване на риболовен лиценз всички риболовни кораби трябва да бъдат регистрирани в съответната крайбрежна държава, в която се намира пристанището им на домуване. EE: Корабите имат право да плават под естонски флаг, ако се намират в Естония и ако по-голямата част от собствеността върху тях принадлежи на естонски граждани в рамките на събирателно или командитно дружество или на всяко друго юридическо лице, установено в Естония, като мнозинството от гласовете в управителния съвет принадлежи на естонски граждани. BG, HR, HU, LT, MT, RO: Нелиберализирани. IT: Чуждестранни граждани, които не пребивават в ЕС, не могат да имат мажоритарно участие в плавателни съдове, плаващи под италиански флаг, или да притежават контролен дял в дружества собственици на кораби, чието седалище е в Италия. Риболов в италиански териториални води може да се осъществява само от плавателни съдове, плаващи под италиански флаг.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	SE: Чуждестранни инвеститори, които не са учредени в Швеция и нямат централно място на управление в нея, не могат да притежават повече от 50 процента от плавателен съд, плаващ под шведски флаг. За да може чуждестранни инвеститори да придобият участие от 50 процента или повече в предприятия, които осъществяват търговски риболов в шведски води, е необходимо разрешение. SI: Корабите имат право да плават под словенски флаг, ако повече от половината от кораба е собственост на граждани на ЕС или на юридически лица, чието седалище е в държава — членка на ЕС. UK: Резерва във връзка с придобиването на кораби, плаващи под флага на Обединеното кралство, освен ако най-малко 75 процента от инвестицията са собственост на британски граждани и/или на дружества, от които най-малко 75 процента са собственост на британски граждани, които във всички случаи са постоянно пребиваващи и с местожителство в Обединеното кралство. Плавателните съдове трябва да бъдат управлявани, ръководени и контролирани от територията на Обединеното кралство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
3. ДОБИВНА ПРОМИШЛЕННОСТ¹ А. Добив на каменни и лигнитни въглища; добив на торф (ISIC rev 3.1: 10) Б. Добив на суров нефт и природен газ² (ISIC rev 3.1: 1110) В. Добив на метални руди (ISIC rev 3.1: 13) Г. Други видове добивна промишленост (ISIC rev 3.1: 14)	ЕС: По отношение на инвеститори от държави, които са доставчици на енергия, може да има забрана за придобиване на контрол над дейността. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Нелиберализирани по отношение на добив на суров нефт и природен газ. ЕС: Нелиберализирани за чуждестранни инвестиции в стратегически минерали.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Не включва услуги, свързани с минното дело, предоставяни срещу възнаграждение или по договор на петролни и газови полета, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 18.А.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
4. ПРОИЗВОДСТВО ¹	
А. Производство на хранителни продукти и напитки (ISIC rev 3.1: 15)	Няма.
Б. Производство на тютюневи изделия (ISIC rev 3.1: 16)	Няма.
В. Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло (ISIC rev 3.1: 17)	Няма.
Г. Производство на облекло; обработка и багрене на кожухарски кожи (ISIC rev 3.1: 18)	Няма.

¹ Не включва съветнически услуги, свързани с преработвателната промишленост, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ, позиция 6.Е.з).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Дъбене и апретиране на кожи; производство на куфари, ръчни чанти, сарашки или седларски артикули и обувки (ISIC rev 3.1: 19)	Няма.
Е. Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене (ISIC rev 3.1: 20)	Няма.
Ж. Производство на хартия и хартиени продукти (ISIC rev 3.1: 21)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
З. Издателска и полиграфическа дейност, възпроизвеждане на записани носители ¹ (ISIC rev 3.1: 22, с изключение на издателска и полиграфическа дейност срещу възнаграждение или по договор ²)	HR: Изискване за пребиваване. IT: За собствениците на издателски и полиграфически дружества се прилага условие за гражданство.
И. Производство на продукти от коксуване (ISIC rev 3.1: 231)	Няма.
Й. Производство на рафинирани нефтопродукти ³ (ISIC rev 3.1: 232)	ЕС: По отношение на инвеститори от държави, които са доставчици на енергия, може да има забрана за придобиване на контрол над дейността. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).

¹ Този сектор се ограничава до производствените дейности. От него се изключват свързани с аудио-визия дейности или дейности с културно съдържание.

² Издателската и полиграфическата дейност срещу възнаграждение или по договор са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ, позиция 6.Е.п).

³ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
К. Производство на химични вещества и химични продукти, различни от експлозиви (ISIC rev 3.1: 24, с изключение на производството на експлозиви)	Няма.
Л. Производство на изделия от каучук и от пластмаси (ISIC rev 3.1: 25)	Няма.
М. Производство на изделия от други неметални минерални суровини (ISIC rev 3.1: 26)	Няма.
Н. Производство на основните метали (ISIC rev 3.1: 27)	Няма.
О. Производство на изделия от метали, без машини и оборудване (ISIC rev 3.1: 28)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
II. Производство на машини	
а) Производство на машини с общо предназначение (ISIC rev 3.1: 291)	Няма.
б) Производство на машини със специално предназначение, различни от въоръжение и муниции (ISIC rev 3.1: 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2929)	Няма.
в) Производство на домакински уреди, неклассифицирани другаде (ISIC rev 3.1: 293)	Няма.
г) Производство на офисна, счетоводна и компютърна техника (ISIC rev 3.1: 30)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Производство на електрически машини и съоръжения, неклассифицирани другаде (ISIC rev 3.1: 31)	Няма.
е) Производство на радио-, телевизионно и далекосъобщително оборудване и апаратура (ISIC rev 3.1: 32)	Няма.
Р. Производство на медицински, високоточни и оптични инструменти, ръчни и други часовници (ISIC rev 3.1: 33)	Няма.
С. Производство на моторни превозни средства, ремаркета и полуремаркета (ISIC rev 3.1: 34)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Т. Производство на други транспортни съоръжения (които не са военни) (ISIC rev 3.1: 35, с изключение на производството на военни плавателни съдове, военни самолети и друго транспортно оборудване за военни цели)	Няма.
У. Производство на мебели; производство, неклассифицирано другаде (ISIC rev 3.1: 361, 369)	Няма.
Ф. Преработване на отпадъци (ISIC rev 3.1: 37)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
5. ПРОИЗВОДСТВО; ПРЕНОС И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ, ГАЗ, ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И ТОПЛА ВОДА ЗА СОБСТВЕНА СМЕТКА¹ (С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА ЯДРЕНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ)	
А. Производство на електроенергия; пренос и разпределение на електроенергия за собствена сметка (част от ISIC rev 3.1: 4010)²	ЕС: По отношение на инвеститори от държави, които са доставчици на енергия, може да има забрана за придобиване на контрол над дейността. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Не включва експлоатиране на системи за пренос и разпределение на електроенергия срещу възнаграждение или по договор, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Производство на газ; разпределение на газообразни горива по газопровод за собствена сметка (част от ISIC rev 3.1: 4020) ¹	ЕС: По отношение на инвеститори от държави, които са доставчици на енергия, може да има забрана за придобиване на контрол върху дейността. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
В. Производство на пара и топла вода; разпределение на пара и топла вода за собствена сметка (част от ISIC rev 3.1: 4030) ²	ЕС: По отношение на инвеститори от държави, които са доставчици на енергия, може да има забрана за придобиване на контрол върху дейността. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
6. УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ	
А. Професионални услуги	

¹ Не включва пренос на природен газ и газообразни горива по тръбопроводи, пренос и разпределение на газ срещу възнаграждение или по договор и продажба на природен газ и газообразни горива, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.

² Не включва пренос и разпределение на пара и топла вода срещу възнаграждение или по договор и продажба на пара и топла вода, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Правни услуги (CPC 861) ¹	АТ: Участието на чуждестранни юристи (които трябва да бъдат напълно правоспособни в своята страна по произход) в собствения капитал на адвокатска кантора и техният дял от приходите от нейната дейност не могат да надхвърлят 25 процента. Те не трябва да имат определящо влияние при вземането на решения.

¹ Включва предоставянето на правни съвети, процесуално представителство, арбитраж и помирение/медиация, както и услуги във връзка с юридически документи и удостоверяване. Предоставянето на правни услуги е разрешено само ако се касае за сферите на международното публично право, правото на ЕС и законодателството на всяка юрисдикция на мястото, където инвеститорът или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и, както при предоставянето на друг вид услуги, се прилагат изискванията и процедурите за придобиване на правоспособност/получаване на разрешение, приложими в държавите — членки на Европейския съюз. За адвокатите, предоставящи правни услуги в областта на международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури за придобиване на правоспособност/получаване на разрешение могат да са под формата, наред с другото, на спазване на местните етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), спазване на изискванията за застраховане, обикновена регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчено придобиване на адвокатска правоспособност в приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и наличие на законно местожителство или служебен адрес в приемащата държава. Правните услуги по въпросите на правото на ЕС по принцип трябва да се предоставят от или чрез членуващ в адвокатска колегия в ЕС напълно правоспособен адвокат, действащ от свое име, а правните услуги по въпросите на правото на конкретна държава — членка на Европейския съюз — по принцип от или чрез напълно правоспособен адвокат, членуващ в адвокатската колегия на тази държава членка, действащ от свое име. Следователно, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в ЕС, може да се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава — членка на Европейския съюз, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на ЕС и националното процесуално право. Въпреки това в някои държави членки се разрешава чуждестранни адвокати, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е гражданин или принадлежи към държавата, в която този адвокат има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с изключение на услуги по предоставяне на правни съвети и правни документационни и сертификационни услуги, предоставяни от юристи, натоварени с обществени функции, например нотариуси, <i>huissiers de justice</i> или други <i>officiers publics et ministériels</i>	BE: Прилагат се квоти за явяване пред „Cour de cassation“ по дела, които не са наказателни. FR: За достъпа на юристите до професията на „avocat auprès de la Cour de Cassation“ и „avocat auprès du Conseil d’Etat“ се прилагат квоти. DK: Единствено адвокати, които притежават датско разрешение за упражняване на професията, и регистрирани в Дания адвокатски кантори могат да притежават дялове от датски адвокатски кантори. Единствено адвокати, които притежават датско разрешение за упражняване на професията, могат да участват в управителния съвет на датска адвокатска кантора или да участват в нейното ръководство. За получаване на датско разрешение се изисква полагане на датски изпит по право. FR: Някои правни форми на сдружаване („<i>association d'avocats</i>“ и „<i>société en participation d'avocat</i>“) са запазени за адвокати, които са пълноправни членове на колегията във Франция. В адвокатско дружество, предоставящо услуги по прилагането на френското право и правото на ЕС, най-малко 75 процента от партньорите, които притежават 75 процента от дяловете, трябва да са адвокати с пълноправно членство в колегията във Франция.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	HR: Представителство на страните пред съдилищата може да се практикува само от членове на адвокатската колегия на Хърватия (хърватско наименование „<i>odvjetnici</i>“). За членство в адвокатската колегия е предвидено изискване за гражданство. HU: Търговското присъствие трябва да е под формата на съдружие с унгарски адвокат (<i>ügyvéd</i>), на адвокатска кантора (<i>ügyvédi iroda</i>) или на представителен офис. PL: Докато юристите от ЕС могат да ползват и други правни форми, чуждестранните юристи имат достъп само до правните форми на регистрирано съдружие и командитно дружество.
б) 1. Счетоводни и деловодителски услуги (CPC 86212, различни от „одиторски услуги“, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	AT: Участието на чуждестранни счетоводители (които трябва да са придобили правоспособност като експерт-счетоводители съгласно законодателството на своята страна на произход) в собствения капитал на австрийско юридическо лице и техният дял от приходите от неговата дейност не може да надхвърлят 25 процента, ако не са членове на съответния австрийски професионален съюз. CY: За получаване на достъп се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: състоянието на заетостта в този подсектор. DK: За да участват в сдружение с датски експерт-счетоводители, чуждестранните одитори трябва да получат разрешение от Датската агенция за търговията и дружествата.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 2. Одиторски услуги (CPC 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	АТ: Участието на чуждестранни одитори (които трябва да са придобили правоспособност съгласно законодателството на своята страна на произход) в собствения капитал на австрийско юридическо лице и техният дял от приходите от неговата дейност не може да надхвърлят 25 процента, ако не са членове на съответния австрийски професионален съюз. СУ: За получаване на достъп се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: състоянието на заетостта в този подсектор. CZ и SK: Най-малко 60 процента от капиталовия дял или правата на глас са запазени за граждани на съответната държава. DK: За да участват в сдружение с датски експерт-счетоводители, чуждестранните одитори трябва да получат разрешение от Датската агенция за търговията и дружествата. FI: Изискване за пребиваване на поне един от одиторите на всяко финландско дружество с ограничена отговорност. HR: Няма, с изключение на това, че одитиране може да се извършва само от юридически лица. LV: В търговски дружества на закleti одитори повече от 50 процента от дяловия капитал с право на глас трябва да бъдат собственост на закleti одитори или търговски дружества на закleti одитори от ЕС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	LT: Не по-малко от 75 процента от дяловете или акциите трябва да са собственост на одитори или одиторски дружества от ЕС. SE: Само одобрени в Швеция одитори могат да извършват правен одит на някои юридически лица, и по-специално на всички дружества с ограничена отговорност. Само такива одобрени одитори могат да притежават дялове или да стават съдружници в дружества, които извършват професионален одит (за официални цели). За получаване на одобрение се изисква постоянно пребиваване. SI: Чуждестранното участие в одиторските дружества не може да превишава 49 процента от дружествения капитал.
в) Услуги по предоставяне на съвети в сферата на данъчното облагане (CPC 863)¹	AT: Участието на чуждестранни данъчни съветници (които трябва да са придобили правоспособност съгласно законодателството на своята държава на произход) в собствения капитал на австрийско юридическо лице и техният дял от приходите от неговата дейност не може да надхвърлят 25 процента; това се прилага само за лицата, които не са членове на австрийския професионален орган. CY: За получаване на достъп се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: състоянието на заетостта в този подсектор.

¹ Не включва предоставянето на правни съвети и услугите по процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 6.A.a). (Правни услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Архитектурни услуги и д) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)	BG: За проектите от национално или регионално значение чуждестранните инвеститори трябва да действат в съдружие като подизпълнители на местни инвеститори. LV: За да се получи разрешение за предоставяне на архитектурни услуги, даващо право за осъществяване на стопанска дейност с пълния обем законни права и отговорности за подписване на проекти, се изискват 3-годишна практика в проектирането в Латвия и университетско образование.
е) Инженерингови услуги и ж) Услуги за комплексен инженеринг (CPC 8672 и CPC 8673)	BG: За проектите от национално или регионално значение чуждестранните инвеститори трябва да действат в съдружие като подизпълнители на местни инвеститори.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
з) Медицински (включително услуги на психолози) и дентални услуги (CPC 9312 и част от CPC 85201)	AT: Нелиберализирани, с изключение на денталните услуги и за дейността на психолози и психотерапевти, за които: няма ограничения. DE: Анализ на икономическите нужди, когато лекари и лекари по дентална медицина имат разрешение да лекуват лица, регистрирани в схеми за обществено осигуряване. Основни критерии: недостиг на лекари и лекари по дентална медицина в конкретния регион. FI: Нелиберализирани. FR: Докато инвеститорите от ЕС могат да осъществяват дейност и под други правни форми, чуждестранните инвеститори имат достъп само до правните форми на „<i>société d'exercice libéral</i>“ (дружество за упражняване на свободна професия) и „<i>société civile professionnelle</i>“ (професионално гражданско дружество). LV: Анализ на икономическите нужди. Основни критерии: недостиг на лекари и лекари по дентална медицина в конкретния регион. BG, LT: За предоставянето на услуги се изисква разрешение, издавано въз основа на план за предоставяне на здравни услуги, изготвен според нуждите, в който се вземат под внимание населението и вече съществуващите медицински и дентални услуги. SI: Нелиберализирани за социална медицина, санитарни, епидемиологични, медицински/екологични услуги; осигуряване на кръв, кръвни препарати и органи/тъкани за трансплантация; аутопсия. UK: Установяването на лекари в рамките на Националната служба по здравеопазване зависи от планирането във връзка с медицинския персонал.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	АТ: Нелиберализирани. BG: Анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти. FR: Докато инвеститорите от ЕС могат да осъществяват дейност и под други правни форми, чуждестранните инвеститори имат достъп само до правните форми на „<i>société d'exercice liberal</i>“ (дружество за упражняване на свободна професия) и „<i>société civile professionnelle</i>“ (професионално гражданско дружество). HU: Анализ на икономическите нужди. Основни критерии: условия на пазара на труда в този сектор.
й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191)	BG, FI, HU, MT, SI: Нелиберализирани. FR: Докато инвеститорите от ЕС могат да осъществяват дейност и под други правни форми, чуждестранните инвеститори имат достъп само до правните форми на „<i>société d'exercice liberal</i>“ (дружество за упражняване на свободна професия) и „<i>société civile professionnelle</i>“ (професионално гражданско дружество). LT: Може да бъде приложен анализ на икономическите нужди. Основни критерии: състоянието на заетостта в този подсектор.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)	АТ: Чуждестранни инвеститори се допускат само до следните дейности: медицински сестри, физиотерапевти, ерготерапевти, логопеди, диетолози и специалисти по хранене. BG, MT, SI: Нелиберализирани. FI: Нелиберализирани за физиотерапевти и парамедицински персонал FR: Докато инвеститорите от ЕС могат да осъществяват дейност и под други правни форми, чуждестранните инвеститори имат достъп само до правните форми на „<i>société d'exercice liberal</i>“ (дружество за упражняване на свободна професия) и „<i>société civile professionnelle</i>“ (професионално гражданско дружество). LT: Може да бъде приложен анализ на икономическите нужди. Основни критерии: състоянието на заетостта в този подсектор. LV: Анализ на икономическите нужди за чуждестранни физиотерапевти и парамедицински персонал. Основни критерии: състоянието на заетостта в дадения регион.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Търговия на дребно с фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки (CPC 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	AT, BG, CY, FI, MT, PL, RO, SE, SI: Нелиберализирани. BE, DE, DK, EE, ES, FR, IT, HR, HU, IE, LV, PT, SK: За получаване на разрешение се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите аптеки.
Б. Компютърни и свързани с тях услуги (CPC 84)	Няма.

¹ За доставките на лекарствени продукти за населението, както и за предоставянето на други услуги се прилагат изисквания и процедури за издаване на разрешения/лицензи и за квалификация, приложими в държавите — членки на Европейския съюз. По принцип правото на извършване на тази дейност е запазено само за фармацевти. В някои държави членки само доставките на лекарства по рецепта са запазени за фармацевти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност¹ а) Услуги в областта на НИРД — естествени науки (CPC 851) б) Услуги в областта на НИРД — обществени и хуманитарни науки (CPC 852 с изключение на услугите на психолози)² в) Услуги за интердисциплинарна НИРД (CPC 853)	ЕС: Изключителни права и/или разрешения във връзка с обществено финансирани услуги в областта на НИРД се дават единствено на граждани на държави — членки на ЕС и на юридически лица от ЕС, чиито центри се намират в ЕС.
Г. Услуги в областта на недвижимите имоти³	

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Част от CPC 85201, която фигурира в позиция 6.А.з) (Медицински и зъболекарски услуги).

³ Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата и/или ограниченията за физически и юридически лица, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Във връзка със собствени или наети имоти (CPC 821)	Няма.
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	Няма.
Д. Услуги за отдаване под наем или на лизинг без оператори	
а) Във връзка с кораби (CPC 83103)	LT: Корабите трябва да са собственост на литовски физически лица или на установени в Литва дружества. SE: За да се плава под шведски флаг, трябва да се представи доказателство за господстващо шведско влияние върху операторската дейност в случай на чуждестранно участие в собствеността на корабите.
б) Във връзка с въздухоплавателни средства (CPC 83104)	ЕС: Въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи от ЕС, трябва да са регистрирани в държавата — членка на ЕС, лицензирала въздушния превозвач, или на друго място в ЕС. Въздухоплавателното средство трябва да е собственост на физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или на юридически лица, отговарящи на специални критерии за собственост на капитала и контрол (включително гражданството на управителите). По отношение на договорите за краткосрочен лизинг или при изключителни обстоятелства могат да се правят изключения.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Във връзка с друго транспортно оборудване (CPC 83101, CPC 83102 и CPC 83105)	Няма.
г) Във връзка с други машини и оборудване (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 и CPC 83109)	Няма.
д) Във връзка с лични вещи и стоки за домакинството (CPC 832)	АТ, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Нелиберализирани за CPC 83202.
е) Даване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	Няма.
Е. Други услуги за предприятия	
а) Реклама (CPC 871)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Проучване на пазара и общественото мнение (CPC 864)	Няма.
в) Консултантски услуги в областта на управлението (CPC 865)	Няма.
г) Услуги, свързани с консултантските услуги в областта на управлението (CPC 866)	HU: Нелиберализирани за услугите по арбитраж и помирение (CPC 86602).
д) Техническо изпитване и анализ ¹ (CPC 8676)	Няма.
е) Инцидентни съветнически и консултантски услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (част от CPC 881)	Няма.

¹ Хоризонталното ограничение за комуналните услуги се прилага за услуги, свързани с технически тествания и анализи, които са задължително изискване за издаването на разрешение за пускане на пазара или за използване (напр. преглед на автомобили, проверка на храните).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ж) Съветнически и консултантски услуги в областта на риболова (част от CPC 882)	Няма.
з) Инцидентни съветнически и консултантски услуги, свързани с производството (част от CPC 884 и част от CPC 885)	Няма.
и) Трудово посредничество и осигуряване на работна ръка	
и) 1. Набиране на ръководни кадри (CPC 87201)	BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: Нелиберализирани.
и) 2. Трудово посредничество (CPC 87202)	AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK: Нелиберализирани. BE, FR, IT: Държавен монопол. DE: За получаване на разрешение се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: състоянието и развитието на пазара на труда.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) 3. Осигуряване на помощен персонал за работа в офис (CPC 87203)	AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: Нелиберализирани. IT: Държавен монопол.
и) 4 Услуги на агенции за модели (част от CPC 87209)	Няма.
й) 1. Детективска дейност (CPC 87301)	BE, BG, CY, CZ, DE, ES, EE, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: Нелиберализирани.
й) 2. Охранителни услуги (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	DK: За членовете на управителния съвет/съвета на директорите се прилага изискване за гражданство. Нелиберализирани за предоставянето на услуги по осигуряването на летищна охрана. BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Разрешение може да се предоставя само на граждани и на регистрирани в държавата организации. ES: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). За получаване на достъп се изисква предварително разрешение. HR: Нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Свързани научни и технически консултантски услуги ¹ (CPC 8675)	FR: Чуждестранните инвеститори се нуждаят от специално разрешение за услуги по изследване и проучване.
л) 1. Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	Няма.
л) 2. Поддръжка и ремонт на средства за железопътен транспорт (част от CPC 8868)	LV: Държавен монопол. SE: Когато инвеститорът възнамерява да инсталира собствени съоръжения на крайната гара, се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: ограничения, налагани от пространството и капацитета.

¹ За някои дейности, свързани с минното дело (минерали, нефт, газ и др.), се прилага хоризонталното ограничение на комуналните услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 3. Ремонт и поддръжка на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомобили и пътнотранспортно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, част от CPC 8867 и част от CPC 8868)	SE: Когато инвеститорът възнамерява да инсталира собствени съоръжения на крайната гара, се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: ограничения, налагани от пространството и капацитета.
л) 4. Поддръжка и ремонт на въздухоплавателни средства и техните компоненти (част от CPC 8868)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 5. Услуги по поддръжка и ремонт на метални изделия, на техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични вещи и стоки за домакинството ¹ (СРС 633, СРС 7545, СРС 8861, СРС 8862, СРС 8864, СРС 8865 и СРС 8866)	Няма.
м) Услуги по почистване на сгради (СРС 874)	Няма.
н) Фотографски услуги (СРС 875)	Няма.
о) Услуги по пакетиране (СРС 876)	Няма.

¹ Услугите по поддръжката и ремонта на транспортно оборудване (СРС 6112, 6122, 8867 и СРС 8868) са посочени в позиции 6.Е.л)1.—6.Е.л)4.
Услугите по поддръжка и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (СРС 845), са посочени в позиция 6.Б. (Компютърни услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
п) Полиграфическа и издателска дейност (CPC 88442)	HR: Изисквания за пребиваване за издателя и членовете на редакционната колегия. LT, LV: Правото на установяване в областта на издателската дейност се предоставя само на юридически лица, учредени в Литва (без клонове). PL: За главните редактори на вестници и списания се прилага изискване за гражданство. SE: Изискване за пребиваване на издателя и собственика на издателство или печатница.
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	Няма.
с) 1. Писмени и устни преводи (CPC 87905)	DK: Издаването разрешение на лицензираните писмени и устни обществени преводачи може да ограничи обхвата на техните дейности. HR: Нелиберализирани по отношение на услугите по писмени и устни преводи за/пред хърватските съдилища. PL: Нелиберализирани по отношение на предоставянето на услуги от заклети устни преводачи. BG, HU, SK: Нелиберализирани по отношение на официалните писмени и устни преводи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 2. Услуги по вътрешен дизайн и други специализирани услуги в областта на дизайна (CPC 87907)	Няма.
с) 3. Услуги по събиране на парични вземания (CPC 87902)	IT, PT: За инвеститорите се прилага условие за гражданство.
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус и платежоспособността (CPC 87901)	BE: Във връзка с базата данни за потребителски кредити, за инвеститорите се прилага условие за гражданство. IT, PT: За инвеститорите се прилага условие за гражданство.
с) 5. Копирни услуги (CPC 87904) ¹	Няма.

¹ Не включва полиграфическите услуги, които попадат в CPC 88442 и са посочени в позиция 6.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 6. Консултантски услуги в областта на далекосъобщенията (CPC 7544)	Няма.
с) 7. Услуги за телефонна гласова поща (CPC 87903)	Няма.
7. СЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ	
А. Пощенски и куриерски услуги	Няма ¹ .

¹ По отношение на подсектори i)–iv) могат да се изискват индивидуални разрешения, съгласно които се възлагат конкретни задължения за универсални услуги и/или финансово участие в компенсационен фонд.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
(услуги, свързани с обработката ¹ на пощенски пратки ² с вътрешно или международно местоназначение според следния списък на подсектори: i) обработка на адресирани писмени съобщения на всякакъв физически носител ³ , включително хибридни и преки пощенски услуги; ii) обработка на адресирани пакети и колет ⁴ ; iii) обработка на адресирани печатни издания ⁵ ; iv) обработка на пратките, посочени в подсектори i) — iii) по-горе, като препоръчани пратки или пратки с обявена стойност; v) експресна доставка ⁶ на пратките, посочени в подсектори i) — iii) по-горе; vi) обработка на неадресирани пратки; vii) обмен на документи ⁷ .	

¹ Понятието „обработка“ включва събиране, сортиране, транспорт и доставка.

² „Пощенски пратки“ са пратките, обработвани от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

³ Например писма, пощенски картички.

⁴ Включително книги и каталози.

⁵ Списания, вестници, периодични издания.

⁶ Освен по-голямата бързина и надеждност експресната доставка може да включва някои други допълнителни удобства, като вземане на пратките от първоначалния пункт, доставка лично на получателя, проследяване на пратката, възможност за промяна на местоназначението и получателя по време на транспорта и изпращане на обратна разписка.

⁷ Предоставяне на средства, включително предоставяне на помещения *ad hoc* и осигуряване на превоз от трето лице, които позволяват да се направи самостоятелна доставка чрез взаимна размяна на пощенски пратки между потребители, абониращи за тази услуга. „Пощенски пратки“ са пратките, обработвани от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Подсектори i), iv) и v) се изключват, ако влизат в обхвата на услуги, които могат да бъдат запазени, а именно: за кореспондентски пратки, чиято цена е по-ниска от основната държавна тарифа, увеличена 2,5 пъти, при условие че тежат по-малко от 50 грама¹, плюс използването на препоръчани пратки при съдебни или административни процедури.) (част от CPC 751, част от CPC 71235² и част от CPC 73210³)	

¹ „Кореспондентска пратка“: писмено съобщение върху всякакъв вид физически носител, което трябва да бъде доставено и връчено на адреса, посочен от подателя върху самата пратка или върху нейната опаковка. Книгите, каталозите, вестниците и периодичните издания не се считат за кореспондентски пратки.

² Всякакъв вид сухопътен превоз на пощенски пратки за собствена сметка.

³ Въздушен превоз на пощенски пратки за собствена сметка.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Далекосъобщителни услуги Тези услуги не обхващат стопанската дейност, състояща се в предоставяне на съдържание, за чието пренасяне се изискват далекосъобщителни услуги.	
а) Всички услуги, състоящи се в предаване и приемане на сигнали чрез всякакви електромагнитни средства ¹ , с изключение на радио- и телевизионното разпръскване ²	Няма ³ .

¹ Тези услуги не включват обработката на онлайн информация и/или на данни (включително обработка на трансакции) (част от СРС 843), която е посочена в позиция 6.Б. (Компютърни услуги).

² Телевизионното и радиоразпръскване се определя като непрекъсната предавателна верига, необходима за разпространение на сигналите на радио- и телевизионните програми за населението, но не включва линиите за пренос на данни между операторите.

³ Бележка под линия за пояснение: Някои държави — членки на Европейския съюз, са запазили държавно участие в някои телекомуникационни оператори. Държавите членки си запазват правото да запазят такова държавно участие и за в бъдеще. Това не е ограничение на достъпа до пазара. В Белгия държавното участие и правата на глас в „Belgascom“ се определят свободно според законодателните правомощия, каквото понастоящем е положението съгласно Закона от 21 март 1991 г. за реформата на стопанските предприятия, които са държавна собственост.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Сателитни услуги за телевизионно и радиоразпръскване ¹	ЕС: Няма, но: – задълженията се прилагат при условията на реципрочност; – доставчиците на услуги в този сектор могат да бъдат задължени да гарантират изпълнението на целите от общ интерес, свързани с предаването на съдържание по тяхната мрежа в съответствие с нормативната уредба на ЕС в областта на електронните комуникации. ВЕ: Нелиберализирани.
8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ ИНЖЕНЕРИНГОВИ УСЛУГИ (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 и CPC 518)	Няма.

¹ Тези услуги включват далекосъобщителните услуги, състоящи се в предаване и приемане на радио- и телевизионни сигнали чрез спътник (непрекъснатата спътникова предавателна верига, необходима за разпространение на радио- и телевизионните сигнали за населението). Те обхващат продажбата на спътникови услуги, но не включват продажбата на пакети от телевизионни програми на домакинствата.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
9. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ (с изключение на дистрибуцията на оръжие, муниции, експлозиви и други военни материали) Всички подсектори, изброени по-долу¹	АТ: Нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на пиротехнически изделия, запалими изделия, взривни устройства и токсични вещества. Изключителни права и/или разрешения във връзка с разпространението на фармацевтични продукти и тютюневи изделия се дават единствено на граждани на ЕС и на юридически лица от ЕС, чиито центри се намират в ЕС. FI: Нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на алкохолни напитки и фармацевтични продукти. HR: Нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на тютюневи изделия.
А. Търговско посредничество	
а) Търговско посредничество за търговия с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от CPC 61111, част от CPC 6113 и част от CPC 6121)	Няма.

¹ Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните услуги се прилага за разпространението на химически продукти, фармацевтични продукти, продукти за медицинска употреба, като медицински и хирургически изделия, медицински вещества и предмети с медицинско предназначение, военно оборудване и благородни метали (и скъпоценни камъни), а в някои държави — членки на Европейския съюз, и за разпространението на тютюн и тютюневи изделия и на алкохолни напитки.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Други видове търговско посредничество (СРС 621)	Няма.
Б. Услуги за търговия на едро	
а) Търговия на едро с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от СРС 61111, част от СРС 6113 и част от СРС 6121)	Няма.
б) Търговия на едро с крайни далекосъобщителни устройства (част от СРС 7542)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Други видове търговия на едро (CPC 622, с изключение на търговията на едро с енергийни продукти ¹)	FR, IT: Държавен монопол върху тютюна. FR: За да се даде разрешение на аптеки за търговия на едро, се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите аптеки.

¹ Услугите, които включват позиция CPC 62271, са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиция 18.Г.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги за търговия на дребно¹ Търговия на дребно с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (CPC 61112, част от CPC 6113 и част от CPC 6121) Търговия на дребно с крайни далекосъобщителни устройства (част от CPC 7542)	ES, IT: Държавен монопол върху тютюна. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: За получаване на разрешение за универсални магазини (във Франция — само за големи магазини) се прави анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на функциониращите магазини и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията на пътното движение и разкриване на нови работни места. IE, SE: Нелиберализирани по отношение на продажбите на дребно на алкохолни напитки. SE: За получаване на разрешение за временна търговия с облекла, обувки и хранителни продукти, които не се употребяват на мястото на продажба, може да се изисква анализ на икономическите нужди. Основни критерии: въздействие върху съществуващите магазини в съответния географски район.

¹ Не включва услугите по поддръжка и ремонт, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ, позиции 6.Б. и 6.Е.1).
Не включва услугите по търговия на дребно на енергийни продукти, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиции 18.Д и 18.Е.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Търговия на дребно с хранителни продукти (СРС 631) Търговия на дребно с други (неенергийни) стоки, с изключение на търговията на дребно с фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки¹ (СРС 632, с изключение на СРС 63211 и 63297)	
Г. Франчайзинг (СРС 8929)	Няма.
10. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	

¹ Продажбите на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки са посочени в ПРОФЕСИОНАЛНИ УСЛУГИ, позиция 6.А.к).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
А. Услуги в областта на основното образование (CPC 921) Б. Услуги в областта на средното образование (CPC 922) В. Услуги в областта на висшето образование (CPC 923) Г. Образование за възрастни (CPC 924)	ЕС: Частните оператори участват в образователната мрежа чрез концесия. АТ: Нелиберализирани за висшето образование. Нелиберализирани за образованието за възрастни чрез радио- или телевизионно разпръскване. ВГ: Нелиберализирани по отношение на предоставянето на услуги в областта на началното и/или средното образование от чуждестранни физически лица и сдружения и за предоставянето на услуги в областта на висшето образование. СЗ, СК: Мнозинството от членовете на управителния съвет трябва да имат чешко или съответно словашко гражданство. Нелиберализирани по отношение на предоставянето на висше образование, с изключение на услугите по предоставяне на техническо и професионално обучение след завършване на средно образование (CPC 92310). СУ, ФИ, МТ, РО, СЕ: Нелиберализирани. ЕЛ: Условие за гражданство на мнозинството от членовете на управителния съвет в началните, прогимназиалните и средните училища. Нелиберализирани по отношение на висшите учебни заведения, издаващи дипломи, признати от държавата. ЕС, ИТ: Анализ на нуждите от откриване на частни университети, имащи право да издават признати дипломи или степени; процедурата включва консултиране с парламента. Основни критерии: брой на населението и гъстота на вече съществуващите заведения.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	HR: Нелиберализирани по отношение на услугите в областта на основното образование (CPC 921). За услугите в областта на средното образование: няма за юридическите лица. HU, SK: Броят на учредяваните училища може да бъде ограничен от местните органи (или от централните органи, когато става дума за висши учебни заведения и други институции за висше образование), отговарящи за лицензирането. LV: Нелиберализирани по отношение на предоставянето на техническо и професионално средно образование за ученици с увреждания (CPC 9224). SI: Нелиберализирани по отношение на началните училища. Условие за гражданство на мнозинството от членовете на управителния съвет в средните и висшите учебни заведения.
Д. Други образователни услуги (CPC 929)	AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: Нелиберализирани. CZ, SK: Частните оператори участват в образователната мрежа чрез концесия. Мнозинството от членовете на управителния съвет трябва да имат чешко или съответно словашко гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
11. УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА¹ А. Услуги във връзка с отпадъчните води (CPC 9401)² Б. Управление на твърди/опасни отпадъци, с изключение на трансграничен превоз на опасни отпадъци а) Услуги по третиране на отпадъци (CPC 9402) б) Санитарно-хигиенни и подобни дейности (CPC 9403) В. Опазване на околния въздух и климата (CPC 9404)³	Няма.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Съответства на канализационни услуги.

³ Съответства на „Услуги, свързани с пречистване на изгорели газове“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Възстановяване и почистване на почвите и водите а) Третиране, саниране на заразени/замърсени почви и води (част от СРС 9406)¹ Д. Намаляване на шума и вибрациите (СРС 9405) Е. Защита на биоразнообразието и ландшафта а) Услуги по опазване на природата и ландшафта (част от СРС 9406) Ж. Други услуги, свързани с околната среда, и спомагателни услуги (СРС 9409)	

¹ Съответства на някои части от „Опазване на природата и ландшафта“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
12. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователна дейност и свързани с нея услуги	АТ: На клоновете на чуждестранни застрахователни компании се отказва лиценз, ако в страната си на произход застрахователят не извършва дейността си под правна форма, която съответства на или е сравнима с акционерно дружество или взаимнозастрахователно дружество. BG, ES: Преди да учреди клон или представителство в България или Испания за предоставянето на определени класове застраховки, чуждестранният застраховател трябва да е имал правоспособност да извършва дейност със същите класове застраховки в държавата си на произход в продължение на поне пет години. EL: Правото на установяване не обхваща създаването на представителни офиси или друго постоянно присъствие на застрахователни дружества, освен когато тези офиси се установяват като агенции, клонове или главни управления. FI: Поне половината от учредителите и членовете на съвета на директорите и надзорния съвет на застрахователно дружество трябва да са с местопребиваване в ЕС, освен ако компетентните органи не са позволили дерогация. Чуждестранните застрахователи не могат да получат лиценз за клон във Финландия за извършването на задължително пенсионно осигуряване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	IT: Окончателната преценка при издаване на разрешение за установяване на клонове се прави от надзорните органи. BG, PL: Застрахователните посредници трябва да бъдат учредени като местни дружества (без клонове). PT: За да създадат клон в Португалия, чуждестранните застрахователни дружества трябва да докажат поне петгодишен предишен опит в тази дейност. Не се разрешава създаване на преки клонове с цел извършване на застрахователно посредничество, като последното може да се извършва само от дружества, създадени в съответствие със законодателството на държава — членка на ЕС. SK: Чуждестранни граждани могат да учредят застрахователно дружество под формата на акционерно дружество или да извършват застрахователна дейност чрез дъщерни дружества, чието седалище е в Словашката република (без клонове). SI: Чуждестранни инвеститори не могат да участват в застрахователни дружества в процес на приватизация. Членството във взаимозастрахователна институция е ограничено до дружества, установени в Република Словения (без клонове) и местни физически лица. За предоставянето на консултантски услуги и услуги по уреждане на вземания се изисква учредяване като правен субект (без клонове). Едноличните собственици задължително трябва да пребивават в Република Словения. SE: Застрахователните брокери, които не са регистрирани в Швеция, могат да се установяват само чрез учредяване на клон.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Банкови услуги и други финансови услуги (с изключение на застрахователните услуги)	ЕС: Само дружества със седалище в ЕС могат да извършват дейност като депозитари на активите на инвестиционни фондове. За управление на доверителни фондове и инвестиционни дружества се изисква създаване на специализирано управляващо дружество, чието седалище и адрес на управление да са в една и съща държава членка. BG: Пенсионното осигуряване трябва да се осъществява чрез участие в регистрирани пенсионноосигурителни дружества (без клонове). Изисква се председателят на управителния съвет и председателят на съвета на директорите да имат постоянно местожителство в България. СУ: Само членове (брокери) на Кипърската фондова борса могат да осъществяват дейност, свързана с брокерство на ценни книжа в Кипър. Брокерско дружество може да бъде регистрирано като член на Кипърската фондова борса само ако е установено и регистрирано в съответствие с дружественото право на Кипър (без клонове). FI: Най-малко половината от учредителите, членовете на съвета на директорите, поне един от постоянните членове и един от заместник-членовете на надзорния съвет, и лицето, оправомощено да подписва от името на кредитната институция, трябва да имат постоянно пребиваване в ЕС. Изключение от тези изисквания може да бъде разрешавано от компетентните органи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	HR: Няма, с изключение на услугите по сетълмент и клиринг, по отношение на които единственият доставчик в Хърватия е Централната депозитарна агенция (ЦДА). Достъп до предлаганите от ЦДА услуги се предоставя на лицата, които не пребивават постоянно в страната, на недискриминационна основа. HU: Клоновете на чуждестранни институции нямат право да предоставят услуги по управление на активите на частни пенсионни фондове, нито по управление на рисков капитал. Съветът на финансовата институция трябва да включва поне двама членове, които са унгарски граждани, пребиваващи по смисъла на съответните нормативни актове за чуждестранната валута, и които са постоянно пребиваващи в Унгария от поне една година. IE: В случай на колективни инвестиционни схеми, създадени под формата на доверителни тръстове и дружества с променлив капитал (различни от предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа — ПКИПЦК), доверителният собственик/депозитарят и управляващото дружество трябва да са регистрирани в Ирландия или в друга държава — членка на ЕС (без клонове). При командитните инвестиционни дружества поне един от неограничено отговорните съдружници трябва да е регистриран в Ирландия. За да стане член на фондовата борса в Ирландия, образуването трябва: i) да получи разрешение в Ирландия, за което се изисква то да бъде регистрирано или да е в съдружие и да има седалище/офис на управление в Ирландия, или ii) да е получило разрешение в друга държава членка в съответствие с Директивата на ЕС за инвестиционните услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	IT: За да получи разрешение да управлява системата за сетълмент на ценни книжа чрез установено в Италия дружество, дружеството трябва да бъде учредено в Италия (без клонове). За да получи разрешение да управлява дейностите на централен депозитар на ценни книжа чрез установено в Италия дружество, дружеството трябва да бъде учредено в Италия (без клонове). В случай на колективни инвестиционни схеми, различни от ПКИПЦК, хармонизирани съгласно законодателството на ЕС, доверителният собственик/депозитарят трябва да е учреден в Италия или в друга държава — членка на ЕС, и да е установен в Италия чрез клон. Дружествата за управление на ПКИПЦК, които не са хармонизирани съгласно законодателството на ЕС, също трябва да бъдат регистрирани в Италия (без клонове). Единствено банките, застрахователните дружества, инвестиционните предприятия и дружествата, които управляват ПКИПЦК, хармонизирани съгласно законодателството на ЕС, и чието седалище е в ЕС, както и ПКИПЦК, регистрирани в Италия, могат да управляват ресурсите на пенсионни фондове. При извършване на продажби по домовете посредниците трябва да използват одобрени финансови агенти, с местопребиваване на територията на държава — членка на ЕС. Представителствата на чуждестранните посредници не могат да извършват дейности с цел предоставяне на инвестиционни услуги. LT: За целите на управлението на активи трябва да бъде учредено специализирано управляващо дружество (без клонове). Депозитари на активите могат да бъдат само дружества със седалище в Литва.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	PT: Управление на пенсионни фондове може да се осъществява само от специализирани дружества, регистрирани за тази цел в Португалия, от застрахователни дружества, които са установени в Португалия и са получили разрешение да извършват стопанска дейност по животозастраховане, или от субекти, които са получили разрешение да управляват пенсионни фондове в други държави — членки на ЕС (нелиберализирани за създаване на преки клонове от страна на държави, които не са членки на ЕС). RO: Клоновете на чуждестранни институции нямат право да предоставят услуги по управление на активи. SK: Инвестиционни услуги в Словашката република могат да бъдат предоставяни от банки, инвестиционни дружества, инвестиционни фондове и дилъри на ценни книжа, учредени под формата на акционерни дружества и чийто дружествен капитал е в размера, предвиден от закона (без клонове). SI: Нелиберализирани по отношение на участието в банки в процес на приватизация и по отношение на частните пенсионни фондове (фондове за незадължително пенсионно осигуряване). SE: Учредителят на спестовна банка трябва да е физическо лице с постоянно пребиваване в ЕС.
13. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ¹ (само частно финансирани услуги)	

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
А. Болнични услуги (CPC 9311) Б. Услуги за превоз на пациенти с линейка (CPC 93192) В. Услуги, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги (CPC 93193) Г. Социални услуги (CPC 933)	ЕС: Частните оператори участват в здравната и социалната мрежа чрез концесия. Може да има изисквания за извършване на анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на съществуващите заведения и въздействие върху тях, транспортна инфраструктура, гъстота на населението, географско разпределение и откриване на нови работни места. АТ, СИ: Нелиберализирани по отношение на услугите за превоз на пациенти с линейка. ВГ: Нелиберализирани по отношение на болничните услуги, услугите за превоз на пациенти с линейка и услугите, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги. СЗ, ФИ, МТ, СЕ, СК: Нелиберализирани. НУ, СИ: Нелиберализирани по отношение на социалните услуги. РЛ: Нелиберализирани по отношение на услугите за превоз на пациенти с линейка, услугите, предоставяни от здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги, и социалните услуги. ВЕ, УК: Нелиберализирани по отношение на услугите за превоз на пациенти с линейка, услугите, предоставяни от здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги, и социалните услуги, различни от санаториуми, почивни домове и домове за стари хора. СУ: Нелиберализирани за болнични услуги, услугите за превоз на пациенти с линейка, услугите, предоставяни от здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги, и социалните услуги, различни от санаториуми, почивни домове и домове за стари хора.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
14. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг (CPC 641, CPC 642 и CPC 643) с изключение на кетъринга при услугите в областта на въздушния транспорт ¹	BG: Изискване за регистрация като дружество (без клонове). IT: За барове, кафенета и ресторанти се изисква анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на населението и гъстота на вече съществуващите заведения.
Б. Услуги на туристически агенции и туроператорски услуги (включително организатори на екскурзии) (CPC 7471)	BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). PT: Изискване за учредяване на търговско дружество със седалище в Португалия (нелиберализирани по отношение на клоновете).
В. Услуги на екскурзоводи (CPC 7472)	Няма.

¹ Кетърингът при услугите по въздушен транспорт е посочен в ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛУГИ КЪМ ТРАНСПОРТНИТЕ УСЛУГИ, в позиция 17.Д.а) (Наземни услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
15. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудио-визуални услуги)	
А. Развлекателни услуги (включително тези, предлагани от театри, концерти на живо, циркове и дискотеки) (CPC 9619)	CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI, SK: Нелиберализирани. BG: Нелиберализирани, с изключение на развлекателните услуги, предоставяни от театрални продуценти, вокални групи, вокално-инструментални групи и оркестри (CPC 96191), услугите, предоставяни от автори, композитори, скулптори, изпълнители и други самостоятелни артисти (CPC 96192) и спомагателните театрални услуги (CPC 96193). EE: Нелиберализирани по отношение на другите развлекателни услуги (CPC 96199), освен услугите, предоставяни от киносалони. LV: Нелиберализирани, освен по отношение на услугите по експлоатация на киносалони (част от CPC 96199).
Б. Услуги на информационни агенции и пресагенции (CPC 962)	FR: Чуждестранното участие в дружества, публикуващи издания на френски език, не може да надвишава 20 процента от капитала или правата на глас в дружеството. Учредяването на пресагенции от чуждестранни инвеститори е подчинено на принципа на реципрочност.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги, предоставяни от библиотеки, архиви и музеи, и други културни услуги ¹ (CPC 963)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани. AT, LT: За участието на частни оператори в мрежите на библиотеките, архивите, музеите и другите услуги в областта на културата се изисква концесия или лиценз.
Г. Услуги в областта на спорта (CPC 9641)	AT, SI: Нелиберализирани по отношение на услугите на ски училищата и планинските водачи. BG, CY, CZ, EE, LV, MT, PL, RO, SK: Нелиберализирани.
Д. Услуги, предлагани от паркове за отдих и плажове (CPC 96491)	Няма.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
16. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски превози ¹	
а) Международен превоз на пътници (CPC 7211 без национален каботажен превоз)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани по отношение на установяването на регистрирано дружество с цел експлоатиране на флот, който плава под националното знаме на държавата на установяване.
б) Международен превоз на товари (CPC 7212 без национален каботажен превоз) ²	BG, CY, EE, HU, LV, LT, MT, RO: Нелиберализирани по отношение на установяването на други форми на търговско присъствие за предоставянето на услуги по международен морски транспорт. DE, ES, FR, FI, EL, IT, LV, MT, PL, PT, SI и SE: За услугите по събиране на контейнерите и превозването им до отправното международно пристанище се изисква разрешение.

¹ Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните услуги се прилага за пристанищните услуги и другите морски транспортни услуги, при които се налага да се използва публична собственост.

² Включва услуги по събиране на контейнерите и превозването им до отправното международно пристанище и преместване на оборудване от международни морски превозвачи между пристанища, разположени в една и съща държава, в случай че не се реализират приходи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Превоз по вътрешни водни пътища ¹	
а) Превоз на пътници (CPC 7221) б) Превоз на товари (CPC 7222)	ЕС: Мерките, които се основават на съществуващи или бъдещи споразумения за достъп до вътрешни водни пътища (вкл. споразумения, свързани с канала Рейн—Майн—Дунав), запазват някои права на движение за операторите, установени в съответните държави и изпълняващи критериите за гражданство във връзка със собствеността. Регламенти за прилагане на Конвенцията от Манхайм за корабоплаването по река Рейн. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани по отношение на установяването на регистрирано дружество с цел експлоатиране на флот, който плава под националното знаме на държавата на установяване. AT: За учредяването на корабно дружество от физически лица се прилага условие за гражданство. При установяването на юридическо лице за управителния и надзорния съвет се прилага условие за гражданство. Изисква се дружеството да бъде регистрирано в Австрия или да е постоянно установено в Австрия. Освен това по-голямата част от дяловете/акциите в дружеството трябва да бъде собственост на граждани на ЕС. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). FI: Услугите могат да се предоставят само от кораби, плаващи под финландски флаг. HR: Нелиберализирани.

¹ Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните услуги се прилага за пристанищни услуги и други транспортни услуги по вътрешни водни пътища, при които се налага да се използва публична собственост.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Железопътен транспорт ¹ а) Превоз на пътници (СРС 7111) б) Превоз на товари (СРС 7112)	BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). HR: Нелиберализирани.
Г. Автомобилен транспорт ²	

¹ Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните услуги се прилага за железопътни услуги, при които се налага да се използва публична собственост.

² Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Превоз на пътници (CPC 7121 и CPC 7122)	ЕС: Чуждестранни инвеститори нямат право да предоставят транспортни услуги в рамките на държава членка (каботаж), освен в случай на отдаване под наем на автобуси с водач за случаен превоз. ЕС: За таксиметровите услуги се извършва анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията за движение по пътищата и разкриване на нови работни места. АТ, BG: Изключителни права и/или разрешения се дават само на граждани на ЕС и на юридически лица от ЕС, чиито централи се намират в ЕС. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). FI, LV: Изисква се разрешение, което не се издава на превозните средства с чужда регистрация. LV и SE: Изискване установените в страната субекти да използват превозни средства с национална регистрация. ES: За CPC 7122 се изисква анализ на икономическите нужди. Основни критерии: местно търсене.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	IT, PT: За предлагането на услуги за ползване на лимузини се извършва анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията за движение по пътищата и разкриване на нови работни места. ES, IE, IT: За междуградски автобусни услуги се извършва анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията за движение по пътищата и разкриване на нови работни места. FR: Нелиберализирани за междуградски автобусни услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Превоз на товари ¹ (CPC 7123, с изключение на транспорта на пощенски пратки за собствена сметка ²).	АТ, ВГ: Изключителни права и/или разрешения се дават само на граждани на ЕС и на юридически лица от ЕС, чиито централи се намират в ЕС. ВГ: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). FI, LV: Изисква се разрешение, което не се издава на превозните средства с чужда регистрация. LV и SE: Изискване установените в страната субекти да използват превозни средства с национална регистрация. IT, SK: Анализ на икономическите нужди. Основен критерий: местното търсене.
Д. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ^{3 4} (CPC 7139)	АТ: Изключителни права се дават само на граждани на ЕС и на юридически лица от ЕС, чиито централи се намират в ЕС.

- ¹ В някои държави — членки на Европейския съюз, се прилага хоризонталното ограничение относно комуналните услуги.
- ² Част от CPC 71235, която е посочена в ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ, позиция 7.А. (Пощенски и куриерски услуги).
- ³ Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 18.Б.
- ⁴ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
17. СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА ¹	
А. Спомагателни услуги в областта на морския транспорт² а) Услуги по обработка на товари за превоз по море б) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742) в) Услуги по митническо оформяне г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери д) Услуги по корабно агентиране	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: За услугите по тласкане и влачене и помощните услуги в областта на морския транспорт — нелиберализирани по отношение на установяването на регистрирано дружество с цел експлоатиране на флот, плаващ под националния флаг на държавата на установяване на дружеството. IT: За услугите по обработка на товари за превоз по море се извършва анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение и разкриване на нови работни места. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Участието в български дружества е ограничено до 49 процента.

¹ Не включва услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ позиция 6.Е.л), точки 1—4.

² Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните дейности се прилага за пристанищни услуги, други спомагателни услуги, при които се налага да се използва публична собственост, и услуги по тласкане и влачене.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Морски спедиторски услуги ж) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213) з) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7214) и) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745) й) Други помощни и спомагателни услуги (включително кетъринг) (част от CPC 749)	HR: Нелиберализирани по отношение на: в) Услуги по митническо оформяне, г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери, д) Услуги по корабно агентиране и е) Морски спедиторски услуги. По отношение на: а) Услуги по обработка на товари за превоз по море, б) Услуги по съхранение и складиране, й) Други помощни и спомагателни услуги (включително кетъринг), з) Услуги по тласкане и влачене и и) Помощни услуги в областта на морския транспорт: няма, с изключение на изискването чуждестранните юридически лица да имат установено в Хърватия дружество, на което пристанищните власти да са предоставили концесия след процедура за възлагане на обществена поръчка. Броят на доставчиците на услуги може да бъде ограничен в съответствие с ограниченията в пристанищния капацитет. SI: Услуги по митническо оформяне могат да се предоставят само от юридически лица, установени в Република Словения (без клонове). FI: Услуги по тласкане и влачене могат да се предоставят само от кораби, плаващи под финландски флаг.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Спомагателни към транспорта по вътрешни водни пътища услуги ¹	ЕС: Мерките, които се основават на съществуващи или бъдещи споразумения за достъп до вътрешни водни пътища (вкл. споразумения, свързани с канала Рейн—Майн—Дунав), запазват някои права на движение за операторите, установени в съответните държави и изпълняващи критериите за гражданство във връзка със собствеността. Регламенти за прилагане на Конвенцията от Манхайм за корабоплаването по река Рейн.
а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741)	
б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)	АТ, БЕ, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани по отношение на услугите по тласкане и влачене и спомагателните към транспорта по вътрешни водни пътища услуги.
в) Услуги на агенции за товарни превози (част от CPC 748)	АТ: За учредяването на корабно дружество от физически лица се прилага условие за гражданство. При установяването на юридическо лице за управителния и надзорния съвет се прилага условие за гражданство. Изисква се дружеството да бъде регистрирано в Австрия или да е постоянно установено в Австрия. Освен това по-голямата част от дяловете/акциите в дружеството трябва да бъде собственост на граждани на ЕС.

¹ Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните дейности се прилага за пристанищни услуги, други спомагателни услуги, при които се налага да се използва публична собственост, и услуги по тласкане и влачене.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7223) д) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7224) е) Помощни услуги в областта на транспорта по вътрешни водни пътища (част от CPC 745) ж) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Участието в български дружества е ограничено до 49 процента. HR: Нелиберализирани. HU: Възможно е да се изисква участие на държавата при учредяването на дружеството. FI: Услуги по тласкане и влачене могат да се предоставят само от кораби, плаващи под финландски флаг. SI: Услуги по митническо оформяне могат да се предоставят само от юридически лица, установени в Република Словения (без клонове).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Спонагателни към железопътния транспорт услуги¹ а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги на агенции за товарни превози (част от CPC 748) г) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7113)	BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Участието в български дружества е ограничено до 49 процента. HR: Нелиберализирани по отношение на г) (Услуги по тласкане и влачене). SI: Услуги по митническо оформяне могат да се предоставят само от юридически лица, установени в Република Словения (без клонове).

¹ Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните услуги се прилага, когато за предоставяне на услугите се налага да се използва публична собственост.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Помощни услуги в областта на железопътния транспорт (CPC 743) е) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	
Г. Спомагателни към автомобилния транспорт услуги¹ а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги на агенции за товарни превози (част от CPC 748)	АТ: За отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач се дава разрешение само на граждани на ЕС и на юридически лица от ЕС, чиито центри се намират в ЕС. ВГ: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Участието в български дружества е ограничено до 49 процента. FI: За отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач се изисква разрешение, което не включва превозните средства, регистрирани в чужбина. HR: Нелиберализирани по отношение на г) (Отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач). SI: Услуги по митническо оформяне могат да се предоставят само от юридически лица, установени в Република Словения (без клонове).

¹ Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните услуги се прилага, когато за предоставяне на услугите се налага да се използва публична собственост.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (CPC 7124) д) Помощни услуги за пътнотранспортно оборудване (CPC 744) е) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	
Д. Спомагателни услуги към услугите в областта на въздушния транспорт	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Наземно обслужване (включително кетъринг)	ЕС: Няма, но: – задълженията се прилагат при условията на реципрочност, – категориите дейности зависят от големината на летището. Броят на доставчиците на всяко летище може да бъде ограничен поради ограничения в наличното пространство, а при други съображения ограничението е до не по-малко от двама доставчици. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). HR: Нелиберализирани.
б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)	BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). PL: По отношение на услугите по съхранение на замразени или охладени стоки и услугите по складиране на течности или газове в резервоари, категориите дейности зависят от големината на летището. Броят на доставчиците на всяко летище може да бъде ограничен поради ограничения в наличното пространство, а при други съображения ограничението е до не по-малко от двама доставчици.
в) Услуги на агенции за товарни превози (част от CPC 748)	BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). HU: Нелиберализирани. SI: Услуги по митническо оформяне могат да се предоставят само от юридически лица, установени в Република Словения (без клонове).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Отдаване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (CPC 734)	ЕС: Въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи от ЕС, трябва да са регистрирани в държавата — членка на ЕС, лицензирала въздушния превозвач, или на друго място в ЕС. Въздухоплавателното средство трябва да е собственост на физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или на юридически лица, отговарящи на специални критерии за собственост на капитала и контрол (включително гражданството на управителите). По отношение на договорите за краткосрочен лизинг или при изключителни обстоятелства могат да се правят изключения. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
д) Продажби и маркетинг	ЕС: Специфични задължения за инвеститори, експлоатиращи компютризирани системи за резервации, които са притежание или са под контрола на въздушни превозвачи. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
е) Компютризирана система за резервации	ЕС: Специфични задължения за инвеститори, експлоатиращи компютризирани системи за резервация, които са притежание или са под контрола на въздушни превозвачи. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ж) Управление на летища ¹	ЕС: Задълженията се прилагат при условията на реципрочност. BG: Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). PL: Чуждестранното участие е ограничено до 49 процента. HR: Нелиберализирани.
Е. Спомагателни услуги към тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива ² а) Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, транспортирани по тръбопроводи ³ (част от CPC 742)	Няма.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Спомагателните услуги в областта на тръбопроводния транспорт на горива са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 18. В.

³ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
18. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Инцидентни услуги, свързани с минното дело ¹ (CPC 883) ²	Няма.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги във връзка с минното дело, подготвянето на терена, инсталирането на сондажна апаратура на терена, сондирането, услугите във връзка със сондирането, инсталирането на обсадни тръби и полагането на тръбопровод, подготвянето и осигуряването на сондиращ разтвор, контрола на твърдата фаза в разтвора, ваденето на попадналите в сондажния кладенец предмети и операциите в сондажния кладенец, геологията на сондажния кладенец и контрола на сондирането, извличането на ядка, вземането на проби от сондажния кладенец, въжените линии, осигуряването и прилагането на течни добавки (разсоли), осигуряването и инсталирането на допълнителни устройства, циментирането (нагнетяване с помпи), стимулирането (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаването на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запушването и ликвидирането на сондажния кладенец. Не включва пряк достъп до природни ресурси или тяхното експлоатиране. Не включва дейностите по подготвяне на терена за добив на ресурси, различни от нефт и газ (CPC 5115), които са посочени в позиция 8. СТРОИТЕЛНИ УСЛУГИ.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Тръбопроводен транспорт на горива ¹ (CPC 7131)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани.
В. Услуги по съхранение и складиране на горива, транспортирани по тръбопроводи ² (част от CPC 742)	PL: По отношение на инвеститори от държави, които са доставчици на енергия, може да има забрана за придобиване на контрол върху дейността. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
Г. Услуги за търговия на едро на твърди, течни и газообразни горива и свързани продукти (CPC 62271) и търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода ³	ЕС: Нелиберализирани за услугите за търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

³ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Услуги за търговия на дребно с двигателно гориво (CPC 613) Е. Търговия на дребно с мазут, бутилирана газ, въглища и дърва (CPC 63297) и услуги за търговия на дребно с електроенергия, (небутилирана) газ, пара и топла вода ¹	ЕС: Нелиберализирани по отношение на търговията на дребно с двигателно гориво, електроенергия, (небутилирана) газ, пара и топла вода. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: За получаването на разрешение за продажби на дребно на мазут, бутилирана газ, въглища и дърва от универсални магазини (във Франция — само за големи магазини) се изисква анализ на икономическите нужди. Основни критерии: брой на функциониращите магазини и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията на пътното движение и разкриване на нови работни места.
Ж. Инцидентни услуги, свързани с енергоразпределението ² (CPC 887)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, UK: Нелиберализирани с изключение на консултантските услуги, за които: няма ограничения. SI: Нелиберализирани, с изключение на инцидентните услуги, свързани с газоразпределение, за които: няма ограничения.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение относно комунални услуги.

² Прилага се хоризонталното ограничение относно комуналните услуги, с изключение на консултантските услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
19. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Услуги по миене, (химическо) чистене и боядисване (CPC 9701)	Няма.
б) Фризьорски услуги (CPC 97021)	IT: Анализ на икономическите нужди с прилагане на национално третиране. Ако се извършва анализ на икономическите нужди, се поставят ограничения за броя на предприятията. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти.
в) Услуги по козметични процедури, маникюр и педикюр (CPC 97022)	IT: Анализ на икономическите нужди с прилагане на национално третиране. Ако се извършва анализ на икономическите нужди, се поставят ограничения за броя на предприятията. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти.
г) Други грижи за красотата, некласифицирани другаде (CPC 97029)	IT: Анализ на икономическите нужди с прилагане на национално третиране. Ако се извършва анализ на икономическите нужди, се поставят ограничения за броя на предприятията. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и физическо благосъстояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ^{1 2} (CPC ver. 1.0 97230)	Няма.
е) Услуги за осъществяване на далекосъобщителна връзка (CPC 7543)	Няма.

-
- ¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури фигурират в позиция 6.А.з) Медицински услуги, позиция 6.А.й) 2 Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал, и позиция „Здравеопазване“ (13.А и 13.В).
- ² Хоризонталното ограничение по отношение на комуналните услуги се прилага за спа процедури и нелечебни масажи, при които се налага да се използва обществена собственост от типа на някои водни източници.

**СПИСЪЦИ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ОТНОСНО ТРАНСГРАНИЧНОТО ПРЕДОСТАВЯНЕ
НА УСЛУГИ**

РАЗДЕЛ А

ЕС КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО

1. В списъка на задълженията по-долу са посочени либерализираните съгласно член 172 от настоящото споразумение сектори в сферата на услугите и установените под формата на резерви ограничения по отношение на достъпа до пазара и националното третиране, приложими към услугите и доставчиците на услуги от републиките от ЦА като страна по споразумението в тези сектори. Списъкът се състои от следните елементи:
 - а) първа колона, в която са посочени секторът или подсекторът, в рамките на който страната по споразумението е поела задължението, и обхватът на либерализацията, към който се прилагат резервите;
 - б) втора колона с описание на приложимите резерви.

Ако посочената в буква б) колона включва само резерви, специфични за определена държава членка, непосочените в нея държави членки се ангажират със задължения в съответния сектор без резерви (забележка: липсата на специфични за определена държава членка резерви в даден сектор не засяга евентуалните приложими хоризонтални резерви или секторни резерви в рамките на ЕС).

Не се поемат задължения относно трансграничното предоставяне на услуги в обхванати от настоящото споразумение сектори или подсектори, които не са посочени в списъка по-долу.

2. За определянето на отделните сектори и подсектори:

- а) „CPC“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC prov., 1991 г.;
- б) „CPC ver. 1.0“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на ООН, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC ver. 1.0, 1998 г.

3. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по отношение на достъпа до пазара или на националното третиране по смисъла на членове 170 и 171 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка, тези мерки (например необходимостта от получаване на лиценз, задълженията за универсална услуга, необходимостта от признаване на квалификацията в регулираните сектори, необходимостта от полагане на специфични изпити, включително езикови) при всички положения се прилагат към доставчиците на услуги от републиките от ЦА като страна по споразумението.

4. Списъкът по-долу не засяга възможността за осъществяване на начин 1 в някои сектори и подсектори в сферата на услугите, нито съществуването на публичен монопол и изключителни права съгласно списъка на задълженията относно установяването.
5. В съответствие с член 159, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидиите, отпуснати от страните по споразумението.
6. Правата и задълженията, произтичащи от списъка на задълженията, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на отделни физически или юридически лица.
7. В списъка по-долу са използвани следните съкращения:

AT Австрия

BE Белгия

BG България

CY Кипър

CZ Чешка република

DE Германия

DK Дания

ES Испания

EE Естония

ЕС Европейски съюз, включително всички негови държави членки

FI Финландия

FR Франция

EL Гърция

HR Хърватия

HU Унгария

IE Ирландия

IT Италия

LV Латвия

LT Литва

LU Люксембург

MT Малта

NL Нидерландия

PL Полша

PT Португалия

RO Румъния

SK Словашка република

SI Словения

SE Швеция

UK Обединено кралство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Недвижими имоти За начини 1 и 2 АТ, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: Ограничения относно придобиването на земя и недвижими имоти от чуждестранни инвеститори ¹ .
1. УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ	
А. Професионални услуги	

¹ По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите задължения в рамките на ГАТС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Правни услуги (CPC 861)¹ с изключение на услуги по предоставяне на правни съвети и правни документационни и сертификационни услуги, предоставяни от юристи, натоварени с обществени функции, например нотариуси, <i>huissiers de justice</i> или други <i>officiers publics et ministériels</i>	За начини 1 и 2: АТ, СУ, ЕС, ЕЛ, ЛТ, МТ, SK: За придобиването на пълна адвокатска правоспособност, необходима за упражняване на професията в областта на вътрешното право (на ЕС и държавата членка), се прилага условие за гражданство. BE, FI: За придобиването на пълна адвокатска правоспособност, необходима за услугите по процесуално представителство, се прилагат условие за гражданство и изисквания за пребиваване. В BE се прилагат квоти за явяване пред „Cour de cassation“ по дела, които не са наказателноправни.

¹ Включва предоставянето на правни съвети, процесуално представителство, арбитраж и помирение/медиация, както и услуги във връзка с юридически документи и удостоверяване. Предоставянето на правни услуги е разрешено само ако се касае за сферите на международното публично право, правото на ЕС и законодателството на всяка юрисдикция на мястото, където доставчикът на услуги или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и, както при предоставянето на друг вид услуги, се прилагат изискванията и процедурите за придобиване на правоспособност/получаване на разрешение, приложими в държавите — членки на Европейския съюз. За адвокатите, предоставящи правни услуги в областта на международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури за придобиване на правоспособност/получаване на разрешение могат да са под формата, наред с другото, на спазване на местните етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), спазване на изискванията за застраховане, обикновена регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчено придобиване на адвокатска правоспособност в приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и наличие на законно местожителство или служебен адрес в приемащата държава. Правните услуги по въпросите на правото на ЕС по принцип трябва да се предоставят от или чрез членуващ в адвокатска колегия в ЕС напълно правоспособен адвокат, действащ от свое име, а правните услуги по въпросите на правото на конкретна държава — членка на Европейския съюз — по принцип от или чрез напълно правоспособен адвокат, членуващ в адвокатската колегия на тази държава членка, действащ от свое име. Следователно, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в ЕС, може да се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава членка, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на ЕС и националното процесуално право. Въпреки това в някои държави членки се разрешава чуждестранни адвокати, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е гражданин или принадлежи към държавата, в която този адвокат има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	BG: Чуждестранни юристи могат да представляват само граждани на държавата, от която произхождат, и то в условия на реципрочност и сътрудничество с български юристи. За правна медиация се изисква постоянно пребиваване. FR: За достъпа на адвокатите до професията на „avocat auprès de la Cour de Cassation“ и „avocat auprès du Conseil d’Etat“ се прилагат квоти и условие за гражданство. HR: Нелиберализирани за практикуването на хърватско право. HU: За придобиване на пълна адвокатска правоспособност се прилагат условие за гражданство и изисквания за пребиваване. Обхватът на правните дейности на чуждестранните юристи се ограничава до предоставяне на правни съвети. LV: Изискване за гражданство на положили клетва адвокати, за които е запазено правото на процесуално представителство по наказателни дела. DK: Предлагането на правни съвети на пазара е ограничено до юристи, които имат датско разрешение за упражняване на професията, и до адвокатски кантори, вписани в търговския регистър на Дания. За да му бъде издадено датско разрешение, лицето трябва да положи датски изпит по право. SE: За придобиване на адвокатска правоспособност, необходима единствено за използването на шведското звание „advokat“, се прилага изискване за пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 1. Счетоводни и деловодителски услуги (CPC 86212, различни от „одиторски услуги“, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	За начин 1: FR, HU, IT, MT, RO, SI: Нелиберализирани. АТ: За представителството пред компетентните органи се прилага условие за гражданство. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 2. Одиторски услуги (CPC 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	За начин 1: BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, UK: Нелиберализирани. АТ: За представителство пред компетентните органи и за извършване на одитите, предвидени в конкретни австрийски закони (напр. Закона за съвместните акционерни дружества, Закона за фондовата борса, Закона за банковата дейност и др.), се прилага условие за гражданство. HR: Чуждестранните одиторски дружества могат да предоставят одиторски услуги в Хърватия само ако са създали клон на нейна територия. SE: Само получили разрешение за практикуване в Швеция одитори могат да предоставят услуги на правен одит на някои юридически лица, и по-специално на всички дружества с ограничена отговорност. Единствено те могат да притежават дялове или да стават съдружници в дружества, които извършват професионален одит (за официални цели). За получаване на разрешение за практикуване се изисква пребиваване. LT: Одиторският доклад трябва да е изготвен съвместно с одитор, който има разрешение да упражнява професията в Литва. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Съветнически услуги по данъчно облагане (CPC 863)¹	За начин 1: АТ: За представителството пред компетентните органи се прилага условие за гражданство. СУ: Данъчните агенти трябва да получат надлежно разрешение от министъра на финансите. Даването на разрешение зависи от анализа на икономическите нужди. Прилаганите критерии са аналогични на критериите за даване на разрешение за чуждестранни инвестиции (които са изброени в рамките на хоризонталните задължения), доколкото те се прилагат за този подсектор, като винаги се взема предвид състоянието на трудовата заетост в подсектора. BG, MT, RO и SI: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

¹ Не включва услуги по правни съвети и процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 1.A.a) (Правни услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Архитектурни услуги и д) Градоустройствено планиране и услуги по ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)	За начин 1: АТ: Нелиберализирани с изключение на проектантските услуги. BE, BG, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: Нелиберализирани. DE: Прилагане на националната нормативна уредба относно хонорарите и възнагражденията за всички услуги, които се предоставят от чужбина. HR: Физическите и юридическите лица могат да предлагат архитектурни услуги след получаването на одобрение от хърватската Камара на архитектите. Дизайн или проект, разработен в чужбина, трябва да бъде признат (утвърден) за съответстващ на хърватското право от оправомощено физическо или юридическо лице в Хърватия. Нелиберализирани за градоустройственото планиране. HU, RO: Нелиберализирани за услугите по ландшафтна архитектура. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Инженерни услуги и ж) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8672 и CPC 8673)	За начин 1: AT, SI: Нелиберализирани с изключение на чисто проектантските услуги. BG, CY, EL, IT, MT, PT: Нелиберализирани. HR: Физически и юридически лица могат да предлагат инженерни услуги след получаването на одобрение от хърватската Камара на инженерите. Дизайн или проект, разработен в чужбина, трябва да бъде признат (утвърден) за съответстващ на хърватското право от оправомощено физическо или юридическо лице в Хърватия. За начин 2: Няма.
з) Медицински (включително услуги, предоставяни от психолози) и дентални услуги (CPC 9312 и част от CPC 85201)	За начин 1: AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: Нелиберализирани. HR: Нелиберализирани с изключение на телемедицината. SI: Нелиберализирани за социалната медицина, санитарните, епидемиологичните, медицинските/екологичните услуги, осигуряването на кръв, кръвни препарати и органи/тъкани за трансплантация и аутопсията. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, MT, NL, PT, RO, SI, SK: Нелиберализирани. UK: Нелиберализирани с изключение на услугите на ветеринарни лаборатории и техническите услуги, предоставяни на ветеринарни хирурзи, общите съвети, предоставянето на насоки и информирането, например в областта на храненето, поведението и грижите за животни. За начин 2: Няма.
й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191) й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: Нелиберализирани. FI, PL: Нелиберализирани с изключение на услугите, предоставяни от медицински сестри. HR: Нелиберализирани с изключение на телемедицината. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Продажби на дребно на лекарствени продукти и на медицински и ортопедични стоки (CPC 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	За начин 1: AT, BE, BG, DE, CY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI. UK: Нелиберализирани. CZ, LV, LT: Нелиберализирани с изключение на поръчките по пощата. HU: Нелиберализирани с изключение на CPC 63211. За начин 2: Няма.
Б. Компютърни и свързани с тях услуги (CPC 84)	За начини 1 и 2: Няма.

¹ Към доставките на лекарствени продукти за населението, както и към предоставянето на други услуги, съществуват изисквания и процедури за издаване на разрешения и за квалификация, приложими в държавите — членки на Европейския съюз. По принцип правото за извършване на тази дейност е запазено за фармацевти. В някои държави членки само доставките на лекарства, отпускани по лекарско предписание, са запазени за фармацевти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги за научноизследователска и развойна дейност (НИРД)	
а) Услуги за НИРД — естествени науки (СРС 851) б) Услуги за НИРД — обществени и хуманитарни науки (СРС 852 с изключение на услугите, предоставяни от психолози) ¹ в) Интердисциплинарни услуги за НИРД (СРС 853)	За начини 1 и 2: ЕС: За публично финансираните услуги за НИРД изключителни права и/или разрешения се дават само на граждани на ЕС и на юридически лица от ЕС, чиито центри се намират в ЕС.

¹ Част от СРС 85201, която е посочена в позиция 1.А.з). (Медицински и дентални услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Услуги в областта на недвижимите имоти ¹	
а) Във връзка със собствени или наети недвижими имоти (CPC 821)	За начин 1: BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: Нелиберализирани. HR: Изисква се търговско присъствие. За начин 2: Няма.
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	За начин 1: BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: Нелиберализирани. HR: Изисква се търговско присъствие. За начин 2: Няма.

¹ Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата и/или ограниченията за физически и юридически лица, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Наемни/лизингови услуги без оператори	
а) Във връзка с плавателни съдове (CPC 83103)	За начин 1: BG, CY, DE, HU, MT, RO: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
б) Във връзка с въздухоплавателни средства (CPC 83104)	За начини 1 и 2: BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: Нелиберализирани. ЕС: Въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи от ЕС, трябва да са регистрирани в държавата членка, която издава лиценз на въздушния превозвач, или на друго място в ЕС. Могат да бъдат предоставени дерогации за договорите за краткосрочен лизинг или при изключителни обстоятелства.
в) Във връзка с друго транспортно оборудване (CPC 83101, CPC 83102 и CPC 83105)	За начин 1: BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Във връзка с други машини и оборудване (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 и CPC 83109)	За начин 1: BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
д) Във връзка с лични и домакински вещи (CPC 832)	За начини 1 и 2: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Нелиберализирани. ЕЕ: Нелиберализирани с изключение на лизинговите или наемните услуги, касаещи предварително записани видеокасети за използване в домашно развлекателно оборудване.
е) Даване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	За начини 1 и 2: Няма.
Е. Други услуги за предприятия	
а) Реклама (CPC 871)	За начини 1 и 2: Няма.
б) Проучване на пазара и изследване на общественото мнение (CPC 864)	За начини 1 и 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Консултантски услуги по управление (CPC 865)	За начини 1 и 2: Няма.
г) Услуги, свързани с консултантските услуги по управление (CPC 866)	За начини 1 и 2: HU: Нелиберализирани за арбитражните и помирителните услуги (CPC 86602).
д) Услуги по техническо изпитване и анализи (CPC 8676)	За начин 1: IT: Нелиберализирани за професиите биолог и химик-аналитик. HR: Нелиберализирани за услугите, свързани с издаването на задължителни сертификати и подобни официални документи. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: Нелиберализирани. За начин 2: BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: Нелиберализирани. HR: Нелиберализирани за услугите, свързани с издаването на задължителни сертификати и подобни официални документи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Инцидентни съветнически и консултантски услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (част от CPC 881)	За начин 1: IT: Нелиберализирани за дейностите, запазени за агрономи и „periti agrari“. EE, MT, RO, SI: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
ж) Съветнически и консултантски услуги, свързани с риболова (част от CPC 882)	За начин 1: LV, MT, RO, SI: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
з) Инцидентни съветнически и консултантски услуги, свързани с производството (част от CPC 884 и част от CPC 885)	За начини 1 и 2: Няма.
и) Услуги по трудово посредничество и осигуряване на работна ръка	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) 1. Набиране на ръководни кадри (CPC 87201)	За начин 1: АТ, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: Нелиберализирани. За начин 2: АТ, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: Нелиберализирани.
и) 2. Услуги по трудово посредничество (CPC 87202)	За начин 1: АТ, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Нелиберализирани. За начин 2: АТ, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, UK: Нелиберализирани.
и) 3. Услуги по осигуряване на помощен персонал за работа в офис (CPC 87203)	За начин 1: АТ, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: Нелиберализирани. За начин 2: АТ, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: Нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 1. Услуги по разследване (CPC 87301)	За начини 1 и 2: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: Нелиберализирани.
й) 2. Охранителни услуги (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	За начини 1 и 2: HU: Нелиберализирани за CPC 87304, CPC 87305. BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI, SK: Нелиберализирани.
к) Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	За начин 1: BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: Нелиберализирани за изследователските услуги. HR: Основните консултантски услуги по геология, геодезия и минно дело, както и свързаните консултантски услуги по опазване на околната среда на територията на Хърватия могат да се предоставят само съвместно със или чрез местни юридически лица. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 1. Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	За начин 1: За плавателни съдове за морски транспорт: BE, BG, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: Нелиберализирани. Нелиберализирани. За плавателни съдове за транспорт по вътрешни водни пътища: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
л) 2. Поддръжка и ремонт на оборудване за железопътен транспорт (част от CPC 8868)	За начин 1: AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 3. Поддръжка и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомобили и пътнотранспортно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, част от CPC 8867 и част от CPC 8868)	За начини 1 и 2: Няма.
л) 4. Поддръжка и ремонт на въздухоплавателни средства и техните части (част от CPC 8868)	За начин 1: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 5. Услуги по поддръжка и ремонт на изделия от метал, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични и домакински вещи ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 и CPC 8866)	За начини 1 и 2: Няма.
м) Услуги по почистване на сгради (CPC 874)	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

¹ Поддръжката и ремонтът на транспортно оборудване (CPC 6112, 6122, 8867 и CPC 8868) са посочени в позиции 1.Е.л)1.—1.Е.л)4. Услугите по поддръжка и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (CPC 845), са посочени в позиция 1.Б. (Компютърни услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
н) Фотографски услуги (CPC 875)	За начин 1: BG, EE, MT, PL: Нелиберализирани за фотографските услуги за снимки от въздуха. HR, LV: Нелиберализирани за специализирани фотографски услуги (CPC 87504). За начин 2: Няма.
о) Услуги по опаковане (CPC 876)	За начини 1 и 2: Няма.
п) Полиграфическа и издателска дейност (CPC 88442)	За начини 1 и 2: Няма.
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	За начини 1 и 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 1. Услуги по писмени и устни преводи (CPC 87905)	За начин 1: PL: Нелиберализирани за услугите, предоставяни от заклетите устни преводачи. HR: Нелиберализирани за официалните документи. HU, SK: Нелиберализирани за официални писмени и устни преводи. За начин 2: Няма.
с) 2. Услуги по вътрешен дизайн и други специализирани услуги по дизайн (CPC 87907)	За начин 1: DE: Прилагане на националната нормативна уредба относно хонорарите и възнагражденията за всички услуги, които се предоставят от чужбина. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 3. Услуги по събиране на парични вземания (CPC 87902)	За начини 1 и 2: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани.
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус и платежоспособността (CPC 87901)	За начини 1 и 2: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани.
с) 5. Копирни услуги (CPC 87904) ¹	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
с) 6. Консултантски услуги по далекосъобщения (CPC 7544)	За начини 1 и 2: Няма.

¹ Не включва полиграфическите услуги, които попадат в CPC 88442 и са посочени в позиция 1.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 7. Услуги по отговаряне на телефонни обаждания (СРС 87903)	За начини 1 и 2: Няма.
2. СЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ	
А. Пощенски и куриерски услуги	За начини 1 и 2: Няма ¹ .

¹ За подсектори i)–iv) могат да се изискват индивидуални разрешения, съгласно които се налагат конкретни задължения за универсални услуги и/или финансово участие в компенсационен фонд.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
(Услуги, свързани с обработката¹ на пощенски пратки² с вътрешно или международно местоназначение според следния списък на подсектори: i) обработка на адресирани писмени съобщения върху всякакъв вид физически носител³, включително услуги на хибридна поща и пряка пощенска реклама; ii) обработка на адресирани колети и пакети⁴; iii) обработка на адресирани печатни произведения⁵; iv) обработка на пратките, посочени в подсектори i) — iii) по-горе, като препоръчани пратки или пратки с обявена стойност; v) услуги на експресна доставка⁶ във връзка с пратките, посочени в подсектори i) — iii) по-горе; vi) обработка на неадресирани пратки; vii) обмен на документи⁷).	

¹ Понятието „обработка“ трябва да бъде тълкувано като включващо приемане, сортиране, транспорт и доставка.

² „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

³ Например писма, пощенски картички.

⁴ Включително книги и каталози.

⁵ Списания, вестници, периодични издания.

⁶ Освен по-голямата бързина и надеждност експресната доставка може да включва някои други допълнителни удобства, като вземане на пратките от първоначалния пункт, доставка лично на получателя, проследяване на пратката, възможност за промяна на местоназначението и получателя по време на транспорта и изпращане на обратна разписка.

⁷ Предоставяне на средства, включително предоставяне на специални помещения и осигуряване на превоз от трето лице, позволяващи самодоставка чрез взаимна размяна на пощенски пратки между потребителите, абониращи за тази услуга. „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Подсектори i), iv) и v) обаче са изключени, ако попадат в обхвата на услугите, които могат да са запазени, а именно: за кореспондентски пратки, чиято цена е по-ниска от 2,5 пъти основната държавна тарифа, при условие че тежат по-малко от 50 грама¹, и за използването на препоръчани пратки в хода на съдебни и административни производства.) (част от CPC 751, част от CPC 71235² и част от CPC 73210³)	

¹ „Кореспондентска пратка“: писмено съобщение върху всякакъв вид физически носител, което трябва да бъде пренесено и доставено на адреса, посочен от подателя върху самата пратка или върху нейната опаковка. Книгите, каталозите, вестниците и периодичните издания не се смятат за кореспондентски пратки.

² Всякакъв вид сухопътен превоз на пощенски пратки за собствена сметка.

³ Въздушен превоз на пощенски пратки за собствена сметка.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Далекосъобщителни услуги Тези услуги не обхващат икономическата дейност, състояща се в предоставяне на съдържание, за чийто пренос се изискват далекосъобщителни услуги.	
а) Всички услуги, състоящи се в предаване и приемане на сигнали чрез всякакви електромагнитни средства ¹ , с изключение на телевизионното и радиоразпръскване ²	За начини 1 и 2: Няма.

¹ Тези услуги не включват обработката на онлайн информация и/или на данни (включително обработка на трансакции) (част от СРС 843), която е посочена в позиция 1.Б. (Компютърни услуги).

² Телевизионното и радиоразпръскване се определят като непрекъсната предавателна верига, необходима за разпространение на сигналите на телевизионните и радиопрограми за населението, но не включват линиите за пренос на данни между операторите.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Услуги за спътниково телевизионно и радиоразпръскване ¹	За начини 1 и 2: ЕС: Няма с изключение на това, че доставчиците на услуги в този сектор могат да бъдат задължени да гарантират изпълнението на целите от общ интерес, свързани с предаването на съдържание по мрежата си в съответствие с нормативната уредба на ЕС в областта на електронните комуникации. ВЕ: Нелиберализирани.
3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 и CPC 518)	За начин 1: Няма. За начин 2: Няма.

¹ Тези услуги включват далекосъобщителните услуги, състоящи се в предаване и приемане на радио- и телевизионни сигнали чрез спътник (непрекъснатата спътникова предавателна верига, необходима за разпространение на сигналите на телевизионните и радиопрограми за населението). Те обхващат продажбата на спътникови услуги, но не включват продажбата на пакети от телевизионни програми на домакинствата.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
4. УСЛУГИ ПО РАЗПРОСТРАНЕНИЕ (с изключение на разпространението на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и други военни материали) А. Комисионни услуги а) Комисионни услуги за моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от СРС 61111, част от СРС 6113 и част от СРС 6121) б) Други комисионни услуги (СРС 621)	За начини 1 и 2: ЕС: Нелиберализирани за разпространението на химически продукти, благородни метали (и скъпоценни камъни). АТ: Нелиберализирани за разпространението на пиротехнически изделия, запалими изделия, взривни устройства и токсични вещества. АТ, ВГ: Нелиберализирани за разпространението на продукти за медицинска употреба, като например медицински и хирургически изделия, медицински вещества и стоки с медицинско предназначение. НР: Нелиберализирани за тютюневите изделия.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Услуги за търговия на едро а) Услуги за търговия на едро с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от CPC 61111, част от CPC 6113 и част от CPC 6121) б) Услуги за търговия на едро с крайни далекосъобщителни устройства (част от CPC 7542) в) Други услуги за търговия на едро (CPC 622 с изключение на услугите за търговия на едро с енергийни продукти¹)	За начин 1: АТ, BG, PL, RO: Нелиберализирани за разпространението на тютюн и тютюневи изделия. IT: Държавен монопол върху тютюна при услугите за търговия на едро. BG, FI, PL, RO: Нелиберализирани за разпространението на алкохолни напитки. SE: Нелиберализирани за търговията на дребно с алкохолни напитки. АТ, BG, CZ, FI, RO, SK, SI: Нелиберализирани за разпространението на лекарствени продукти. BG, HU, PL: Нелиберализирани за посредническите услуги по сделки със стоки. FR: За комисионни услуги — нелиберализирани за търговци и брокери, действащи на 17 пазара на пресни хранителни продукти от национален интерес. Нелиберализирани за търговията на едро с лекарствени продукти. MT: Нелиберализирани за комисионните услуги. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: За услугите за търговия на дребно — нелиберализирани с изключение на поръчките по пощата.

¹ Услугите, които включват позиция CPC 62271, са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиция 13.Г.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги за търговия на дребно¹ Услуги за търговия на дребно с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (СРС 61112, част от СРС 6113 и част от СРС 6121) Услуги за търговия на дребно с крайни далекосъобщителни устройства (част от СРС 7542) Услуги за търговия на дребно с храни (СРС 631)	

¹ Не включва услугите по поддръжка и ремонт, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА в позиции 1.Б. и 1.Е.л).
Не включва услугите за търговия на дребно с енергийни продукти, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиции 13.Д. и 13.Е.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Услуги за търговия на дребно с други (неенергийни) стоки с изключение на продажбите на дребно на лекарствени продукти и на медицински и ортопедични стоки¹ (СРС 632 с изключение на СРС 63211 и 63297) Г. Франчайзинг (СРС 8929)	
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Услуги за начално образование (СРС 921)	За начин 1: BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE, SI: Нелиберализирани. За начин 2: CY, FI, HR, MT, RO, SE, SI: Нелиберализирани.

¹ Продажбите на дребно на лекарствени продукти и на медицински и ортопедични стоки са посочени в ПРОФЕСИОНАЛНИ УСЛУГИ в позиция 1.А.к).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Услуги за средно образование (CPC 922)	За начин 1: BG, CY, FI, FR,HR, IT, MT, RO, SE: Нелиберализирани. За начин 2: CY, FI, MT, RO, SE: Нелиберализирани. За начини 1 и 2: LV: Нелиберализирани за образователните услуги, свързани с услуги за техническо и професионално средно училищно образование за ученици с увреждания (CPC 9224).
В. Услуги за висше образование (CPC 923)	За начин 1: AT, BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE: Нелиберализирани. За начин 2: AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: Нелиберализирани. За начини 1 и 2: CZ, SK: Нелиберализирани за услуги за висше образование с изключение на услугите за техническо и професионално обучение след завършване на средно образование (CPC 92310).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Образователни услуги за възрастни (CPC 924)	За начини 1 и 2: АТ: Нелиберализирани за образователните услуги за възрастни чрез радио- или телевизионно разпръскване. CY, FI, MT, RO, SE: Нелиберализирани.
Д. Други образователни услуги (CPC 929)	За начини 1 и 2: АТ, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: Нелиберализирани. HR: Няма за дистанционното обучение чрез кореспонденция или чрез далекосъобщителни средства.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
6. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА А. Услуги във връзка с отпадъчните води (CPC 9401)¹ Б. Управление на твърди/опасни отпадъци с изключение на трансграничен превоз на опасни отпадъци а) Услуги по третиране на отпадъци (CPC 9402) б) Санитарно-хигиенни и подобни услуги (CPC 9403) В. Опазване на атмосферния въздух и климата (CPC 9404)²	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани с изключение на консултантските услуги. За начин 2: Няма.

¹ Съответства на канализационни услуги.

² Съответства на услуги по пречистване на отработени газове.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Възстановяване и почистване на почвите и водите Третиране, възстановяване на заразени/замърсени почви и води (част от СРС 94060)¹ Д. Намаляване на шума и вибрациите (СРС 9405) Е. Опазване на биологичното разнообразие и ландшафта Услуги по опазване на природата и ландшафта (част от СРС 9406) Ж. Други услуги в областта на околната среда и спомагателни услуги (СРС 94090)	

¹ Съответства на някои части от услуги по опазване на природата и ландшафта.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователни и свързани със застраховането услуги	За начини 1 и 2: АТ, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Нелиберализирани за услугите по пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рисковете, свързани със: i) морско корабоплаване и търговско въздухоплаване, изстрелване в космоса и космически товари (включително спътници), като такава застраховка покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и ii) стоки, превозвани в режим международен транзит. АТ: Рекламната дейност и посредничеството от името на дъщерно дружество, което не е установено в Европейския съюз, или на клон, който не е установен в Австрия (с изключение на презастраховането и ретроцесията), са забранени. Задължителната авиационна застраховка, с изключение на застраховането на международния търговски въздушен транспорт, може да бъде сключена само от дъщерно дружество, установено в ЕС, или от клон, установен в Австрия. Повисок данък върху премиите се събира за договори за застраховка (с изключение на договорите за презастраховане и ретроцесия), сключени от дъщерно дружество, което не е установено в ЕС, или от клон, който не е установен в Австрия. Може да бъде предоставена дерогация от повисокия данък.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	DK: Задължителната застраховка за въздушен транспорт може да бъде сключвана само от дружества, установени в ЕС. Никое лице, нито дружество (включително застрахователно дружество) не може със стопанска цел да участва в Дания в изпълнението на договори за пряко застраховане на лица, пребиваващи в Дания, на датски кораби или на имущество, намиращо се в Дания, с изключение на застрахователните дружествата, лицензирани според датското законодателство или от датските компетентни органи. DE: Полиците за задължителна застраховка за въздушен транспорт могат да бъдат сключвани единствено от дъщерно дружество, установено в ЕС, или от клон, установен в Германия. Ако чуждестранно застрахователно дружество е установило клон в Германия, то може да сключва в Германия договори за застраховка при международен транспорт само с посредничеството на клона, установен в Германия FR: Застраховката срещу рискове, свързани с наземния транспорт, може да бъде предоставяна само от застрахователни дружества, установени в ЕС. PL: Нелиберализирани за застраховането и ретроцесията с изключение на рисковете, свързани със стоки при международната търговия.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	PT: Авиационното и морското транспортно застраховане, включващо застраховката на товарите, летателните апарати и плавателните съдове и застраховката „Гражданска отговорност“, могат да се сключват само от дружества, установени в ЕС; единствено физически лица или дружества, установени в ЕС, могат да извършват дейност като посредници при сключването на такива застраховки в Португалия. RO: Презастраховането на международния пазар е разрешено само ако презастрахованият риск не може да бъде отнесен към вътрешния пазар. ES: За актюерските услуги се изискват пребиваване и подходящ тригодишен професионален опит. За начин 1: AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Нелиберализирани за посредническите услуги при пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рискове, свързани със: i) морско корабоплаване и търговско въздухоплаване, изстрелване в космоса и космически товари (включително спътници), като такава застраховка покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и ii) стоки, превозвани в режим международен транзит.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	BG: Нелиберализирани за прякото застраховане с изключение на услугите, предоставяни от чуждестранни доставчици на чуждестранни лица на територията на Република България. Транспортното застраховане, включващо застраховката на товарите, самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение на рискове в Република България, не могат да се сключват пряко от чуждестранни застрахователни дружества. Чуждестранно застрахователно дружество може да сключва договори за застраховка само чрез клон. Нелиберализирани за застраховането на депозити и подобни компенсаторни схеми, както и за схемите за задължително застраховане. CY, LV, MT: Нелиберализирани за услугите по пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рискове, свързани със: i) морско корабоплаване и търговско въздухоплаване, изстрелване в космоса и космически товари (включително спътници), като такава застраховка покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и ii) стоки, превозвани в режим международен транзит.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	LT: Нелиберализирани за услугите по пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рискове, свързани със: i) морско корабоплаване и търговско въздухоплаване, изстрелване в космоса и космически товари (включително спътници), като такава застраховка покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и ii) стоки, превозвани в режим международен транзит, с изключение на свързаните със сухопътен транспорт, когато рискът е в Литва. BG, LV, LT, PL: Нелиберализирани за застрахователното посредничество. FI: Единствено застрахователите със седалище в ЕС или с клон във Финландия могат да предлагат услуги на пряко застраховане (включително съзастраховане). За предоставянето на услуги като застрахователен брокер се изисква постоянното място на стопанска дейност да е в ЕС. HR: Нелиберализирани за прякото застраховане и посредническите услуги при пряко застраховане с изключение на: а) животозастраховане: за предлагане на животозастраховане на чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия; б) общо застраховане: за предлагане на общо застраховане на чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия, различно от застраховка за гражданска отговорност за автомобили; в) морско, авиационно, транспортно застраховане.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	HU: Предоставянето на услуги на пряко застраховане на територията на Унгария от застрахователни дружества, които не са установени в ЕС, е разрешено само чрез офис на клон, който е регистриран в Унгария. IT: Нелиберализирани за актюерската професия. Транспортното застраховане на товари, застраховането на самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ срещу рискове в Италия, могат да бъдат сключвани само от застрахователни дружества, установени в ЕС. Тази резерва не се прилага към международния транспорт, който включва внос в Италия. SE: Предоставянето на услуги на пряко застраховане е разрешено само чрез лицензиран в Швеция доставчик на застрахователни услуги, при условие че чуждестранният доставчик на услуги и шведското застрахователно дружество принадлежат на една и съща група от дружества или са сключили споразумение за сътрудничество.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	За начин 2: AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Нелиберализирани за посредничеството. BG: В областта на прякото застраховане български физически и юридически лица, както и чуждестранни лица, които развиват стопанска дейност на територията на Република България, могат по отношение на дейността си в България да сключват договори за застраховане само с доставчици, които са лицензирани за осъществяването на такава застрахователна дейност в България. Застрахователните обезщетения в резултат на тези договори следва да се изплащат в България. Нелиберализирани за застраховането на депозити и подобни компенсаторни схеми, както и за схемите за задължително застраховане. HR: Нелиберализирани за прякото застраховане и посредническите услуги при пряко застраховане с изключение на: а) животозастраховане: за възможността чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия, да получат животозастраховане; б) общо застраховане: і) за възможността чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия, да получат общо застраховане, различно от застраховка „Гражданска отговорност“ за автомобили;

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	ii) лично или имуществено застраховане за рискове, което не се предлага в Република Хърватия, – дружества, сключващи застраховка в чужбина във връзка с инвестиционни дейности в чужбина, включително оборудването, необходимо за тези дейности, – за гарантиране връщането на заеми в чуждестранна валута (допълнително застраховане), – лично и имуществено застраховане на изцяло притежавани предприятия и съвместни предприятия, упражняващи стопанска дейност в чужда държава, ако това е в съответствие с нормативните разпоредби на съответната държава или ако се изисква за целите на регистрацията, – кораби, които се строят или са подложени на основен ремонт, ако това е заложено в договора, сключен с чуждестранния клиент (купувач); в) морско, авиационно, транспортно застраховане. IT: Транспортното застраховане на товари, застраховането на самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ срещу рискове в Италия, могат да бъдат сключвани само от застрахователни дружества, установени в ЕС. Тази резерва не се прилага към международния транспорт, който включва внос в Италия.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Банкови и други финансови услуги (с изключение на застрахователните услуги)	За начин 1: АТ, БЕ, ВГ, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE, UK: Нелиберализирани с изключение на предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и съветническите и другите спомагателни услуги с изключение на посредничеството. БЕ: За предоставянето на съветнически инвестиционни услуги се изисква установяване в Белгия. ВГ: Може се да се прилагат ограничения и условия във връзка с използването на далекосъобщителната мрежа. СУ: Нелиберализирани с изключение на търговията с прехвърляеми ценни книжа, предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и съветническите и други спомагателни услуги с изключение на посредничеството. ЕЕ: За приемане на депозити съществува изискване за получаване на разрешение от естонския орган за финансов надзор и за регистриране като акционерно дружество, дъщерно дружество или клон в съответствие с естонското законодателство. ЕЕ: Изисква се установяване на специализирано управляващо дружество за управление на инвестиционни фондове и само дружества със седалище в ЕС могат да действат като депозитари на активи на инвестиционни фондове.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	HR: Нелиберализирани с изключение на отпускането на заеми, финансовия лизинг, услугите по плащания и парични преводи, гаранциите и задълженията, паричното посредничество, предоставянето и предаването на финансова информация и съветническите и други спомагателни финансови услуги с изключение на посредничеството. LT: Изисква се установяване на специализирано управляващо дружество за управление на доверителни дялови и инвестиционни дружества и само дружествата със седалище в ЕС могат да действат като депозитари на активи на инвестиционни фондове. IE: За предоставяне на инвестиционни услуги или инвестиционни съвети се изисква: i) разрешение в Ирландия, за което по правило се изисква субектът да бъде капиталово дружество, персонално дружество или едноличен търговец, като във всеки от случаите трябва да има главно управление/седалище в Ирландия (може да не се изисква разрешение в някои случаи, например когато доставчик на услуги от трета държава няма търговско присъствие в Ирландия и услугата не се предоставя на частни лица), или ii) разрешение в друга държава членка в съответствие с Директива та на ЕС относно инвестиционните услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	IT: Нелиберализирани за „promotori di servizi finanziari“ (търговци на финансови услуги). LV: Нелиберализирани с изключение на участието в емитиране на всякакви видове ценни книжа, предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и съветническите и други спомагателни услуги с изключение на посредничеството. LT: За управлението на пенсионни фондове се изисква търговско присъствие. MT: Нелиберализирани с изключение на приемането на депозити, отпускането на всякакви видове заеми, предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и съветническите и други спомагателни услуги с изключение на посредничеството. PL: За предоставянето и предаването на финансова информация и обработката на финансови данни и свързания с това софтуер: изискване за използване на обществената далекосъобщителна мрежа или мрежата на друг лицензиран оператор. RO: Нелиберализирани за финансовия лизинг, търговията с инструменти на паричния пазар, търговията с валута, производните продукти, инструментите, свързани с обменния курс и лихвения процент, прехвърляемите ценни книжа и други инструменти и финансови активи, които могат да бъдат договорени, участието в издаване на всякакви видове ценни книжа, управлението на активи и услугите на сетълмент и клиринг на финансови активи. Услугите по плащания и парични преводи са разрешени само чрез банка със седалище в страната.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	SI: i) Участие в емитирането на съкровищни облигации, управление на пенсионни фондове: нелиберализирани. ii) Всички останали подсектори с изключение на участието в емитирането на съкровищни облигации, управлението на пенсионни фондове, предоставянето и предаването на финансова информация и съветническите и други спомагателни финансови услуги: нелиберализирани с изключение на приемането на кредити (получаването на всякакъв вид заеми) и приемането на гаранции и задължения на чуждестранни кредитни институции от местни юридически лица и еднолични търговци. Чуждестранните лица могат да предлагат само чуждестранни ценни книжа чрез местни банки и дружества за борсово посредничество. Членовете на словенската фондова борса трябва да бъдат регистрирани в Република Словения или да бъдат клонове на чуждестранни инвестиционни дружества или банки. За начин 2: BG: Може се да се прилагат ограничения и условия във връзка с използването на далекосъобщителната мрежа. PL: За предоставянето и предаването на финансова информация и обработката на финансови данни и свързания с това софтуер: Изискване за използване на обществената далекосъобщителна мрежа или мрежата на друг лицензиран оператор.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
8. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Болнични услуги (CPC 9311) В. Услуги, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болнични услуги (CPC 93193)	За начин 1: AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
Г. Социални услуги (CPC 933)	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: Нелиберализирани. За начин 2: BE: Нелиберализирани за социалните услуги, различни от услуги на рехабилитационни заведения, почивни домове и домове за стари хора.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
9. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТУРИЗМА И ПЪТУВАНИЯТА	
А. Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг (CPC 641, CPC 642 и CPC 643) с изключение на кетъринга при услугите в областта на въздушния транспорт ¹	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани с изключение на кетъринга. HR: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (включително организатори на екскурзии) (CPC 7471)	За начин 1: BG, HU: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

¹ Кетърингът при услугите в областта на въздушния транспорт е посочен в СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ КЪМ ТРАНСПОРТНИТЕ УСЛУГИ в позиция 12.Д.а). (Услуги за наземно обслужване).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Екскурзоводски услуги (СРС 7472)	За начин 1: BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK, SI: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудио-визуални услуги)	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
А. Развлекателни услуги (включително тези, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (CPC 9619)	За начин 1: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: Нелиберализирани. За начин 2: CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SK, SI: Нелиберализирани. BG: Нелиберализирани с изключение на развлекателните услуги, предоставяни от театрални продуценти, вокални групи, вокално-инструментални групи и оркестри (CPC 96191); услуги, предоставяни от автори, композитори, скулптори, хумористи и други индивидуални творци (CPC 96192); спомагателните театрални услуги (CPC 96193). EE: Нелиберализирани за други развлекателни услуги (CPC 96199) с изключение на услугите, предоставяни от кина и театри. LT, LV: Нелиберализирани с изключение на услугите по управление на кина и театри (част от CPC 96199).
Б. Услуги на информационни агенции и пресагенции (CPC 962)	За начини 1 и 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Дейности на библиотеки, архиви, музеи и други културни услуги (CPC 963)	За начин 1: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани. За начин 2: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани.
Г. Спортни услуги (CPC 9641)	За начини 1 и 2: АТ: Нелиберализирани за услугите на ски училища и планински водачи. BG, CZ, HR, LV, MT, PL, RO, SK: Нелиберализирани. За начин 1: CY, EE: Нелиберализирани.
Д. Услуги на паркове за отдих и плажове (CPC 96491)	За начини 1 и 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
11. ТРАСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт а) Международен превоз на пътници (CPC 7211 без национален каботажен транспорт) б) Международен товарен транспорт (CPC 7212 без национален каботажен транспорт)¹	За начини 1 и 2: BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI и SE: За събирането на контейнери от националите пристанища и превозването им до отправното международно пристанище се изисква разрешение.

¹ Включва събирането на контейнери от националите пристанища и превозването им до отправното международно пристанище и преместването на оборудване от международни морски превозвачи между пристанища, разположени в една и съща държава, в случай че не се реализират приходи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Транспорт по вътрешни водни пътища а) Превоз на пътници (CPC 7221) б) Превоз на товари (CPC 7222)	За начини 1 и 2: ЕС: Мерките, които се основават на съществуващи или бъдещи споразумения за достъп до вътрешни водни пътища (вкл. споразумения, свързани с канала Рейн—Майн—Дунав), запазват някои права на движение за операторите, установени в съответните държави, които отговарят на критериите за гражданство във връзка със собствеността. Спазват се разпоредбите за прилагане на Конвенцията от Манхайм за корабоплаването по река Рейн. АТ: За учредяването на корабно дружество от физически лица се прилага условие за гражданство. При установяването на юридическо лице за мнозинството от изпълнителните директори, управителния и надзорния съвет се прилага условие за гражданство. Изисква се регистрирано дружество или постоянно установяване в Австрия. Освен това по-голямата част от акциите или дяловете на дружеството трябва да са собственост на граждани на ЕС. BG, CY, CZ, EE, FI, HR, HU, LT, MT, RO, SE, SI, SK: Нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Железопътен транспорт а) Превоз на пътници (СРС 7111) б) Превоз на товари (СРС 7112)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
Г. Автомобилен транспорт а) Превоз на пътници (СРС 7121 и СРС 7122) б) Превоз на товари (СРС 7123 с изключение на транспорта на пощенски пратки за собствена сметка ¹).	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

¹ Част от СРС 71235, която е посочена в КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ, в позиция 2.А. (Пощенски и куриерски услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ¹ (СРС 7139)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: АТ, БЕ, ВГ, СY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани.
12. СПОМАГАТЕЛНИ КЪМ ТРАНСПОРТА УСЛУГИ ²	

¹ Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиция 13. Б.

² Не включва услуги по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА в позиции 1.Е.л)1—1.Е.л)4.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
А. Спомагателни към морския транспорт услуги а) Услуги по обработка на морски товари б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги по митническо оформяне г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери д) Услуги по корабно агентиране е) Морски спедиторски услуги ж) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213) з) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7214)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани за услугите по митническо оформяне и услугите по съхранение и складиране на контейнери. АТ, БЕ, БГ, СY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани за услугите по обработка на морски товари. АТ, БЕ, БГ, СY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани за услугите по съхранение и складиране. АТ, БЕ, БГ, DE, СY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI, UK: Нелиберализирани за услугите по тласкане и влачене. АТ, БГ, СY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: Нелиберализирани за отдаването под наем на плавателни съдове с екипаж. HR: Нелиберализирани с изключение на услугите на агенции за товарен транспорт (CPC 748). За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745) й) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	
Б. Спомагателни към транспорта по вътрешни водни пътища услуги а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от CPC 748) г) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7223)	За начини 1 и 2: ЕС: Мерките, които се основават на съществуващи или бъдещи споразумения за достъп до вътрешни водни пътища (вкл. споразумения, свързани с канала Рейн—Майн—Дунав), запазват някои права на движение за операторите, установени в съответните държави, които отговарят на критериите за гражданство във връзка със собствеността. Спазват се разпоредбите за прилагане на Конвенцията от Манхайм за корабоплаването по река Рейн. ЕС: Нелиберализирани за услугите по тласкане и влачене. HR: Нелиберализирани. За начин 1: AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI, SE: Нелиберализирани за отдаването под наем на плавателни съдове с екипаж.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7224) е) Помощни услуги в областта на транспорта по вътрешни водни пътища (част от CPC 745) ж) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Спомагателни към железопътния транспорт услуги а) Услуги по обработка на товари (част от СРС 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742) в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от СРС 748) г) Услуги по тласкане и влачене (СРС 7113) д) Помощни услуги в областта на железопътния транспорт (СРС 743) е) Други помощни и спомагателни услуги (част от СРС 749)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани за услугите по тласкане и влачене. НР: Нелиберализирани с изключение на в) (Услуги на агенции за товарен транспорт). За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Спомагателни към автомобилния транспорт услуги а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от CPC 748) г) Отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (CPC 7124) д) Помощни услуги в областта на автомобилния транспорт (CPC 744) е) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	За начин 1: АТ, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: Нелиберализирани за отдаването под наем на търговски пътни превозни средства с водач. HR: Нелиберализирани с изключение на в) (Услуги на агенции за товарен транспорт) и буква д) (Помощни услуги в областта на автомобилния транспорт), подлежащи на разрешителен режим. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Спонагателни услуги към услугите в областта на въздушния транспорт	
а) Услуги по наземно обслужване (включително услуги по кетъринг)	За начини 1 и 2: ЕС: Нелиберализирани с изключение на кетъринга.
б) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742)	За начини 1 и 2: Няма.
в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от СРС 748)	За начини 1 и 2: Няма.
г) Отдаване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (СРС 734)	За начини 1 и 2: ЕС: Въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи от ЕС, трябва да са регистрирани в държавите членки, лицензиращи въздушния превозвач, или на друго място в ЕС. Могат да бъдат предоставени дерогации за договорите за краткосрочен лизинг или при изключителни обстоятелства.
д) Продажби и маркетинг е) Компютризирана система за резервация	За начини 1 и 2: ЕС: Специфични задължения за доставчици на услуги, експлоатиращи компютризирани системи за резервация, които са притежание или са под контрола на въздушни превозвачи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ж) Управление на летища	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
Е. Спوماгателни към тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива¹, услуги Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, транспортирани по тръбопроводи (част от CPC 742)	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

¹ Спوماгателните към тръбопроводния транспорт на горива услуги са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиция 13.В.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
13. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Инцидентни услуги, свързани с минното дело (CPC 883) ¹	За начини 1 и 2: Няма.
Б. Тръбопроводен транспорт на горива (CPC 7131)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: АТ, БЕ, ВГ, СY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани.

¹ Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги, свързани с минното дело, подготвяне на терена, инсталиране на сондажна апаратура на терена, сондиране, услуги във връзка със сондирането, инсталиране на обсадни тръби и полагане на тръбопровод, подготвяне и осигуряване на сондиращ разтвор, контрол на твърдата фаза в разтвора, вадене на попадналите в сондажния кладенец предмети и операции в сондажния кладенец, геология на сондажния кладенец и контрол на сондирането, извличане на ядка, вземане на проби от сондажния кладенец, услуги на въжени линии, осигуряване и прилагане на течни добавки (разсоли), осигуряване и инсталиране на допълнителни устройства, циментиране (нагнетяване с помпи), услуги по стимулиране (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаване на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запушване и ликвидирание на сондажния кладенец.
Не включва пряк достъп до природни ресурси или тяхното експлоатиране.
Не включва дейностите по подготвяне на терена за добив на ресурси, различни от нефт и газ (CPC 5115), които са посочени в позиция 3. СТРОИТЕЛНИ УСЛУГИ.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги по съхранение и складиране на горива, транспортирани по тръбопроводи (част от CPC 742)	За начин 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
Г. Услуги за търговия на едро на твърди, течни и газообразни горива и свързани продукти (CPC 62271) и търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани за услугите за търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода. За начин 2: Няма.
Д. Услуги за търговия на дребно с двигателно гориво (CPC 613)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Е. Търговия на дребно с мазут, бутилирана газ, въглища и дърва (CPC 63297) и услуги за търговия на дребно с електроенергия, (небутилирана) газ, пара и топла вода	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани за услуги за търговия на дребно с електроенергия, (небутилирана) газ, пара и топла вода. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: Нелиберализирани за търговията на дребно с мазут, бутилирана газ, пара и топла вода с изключение на поръчките по пощата, за които: няма ограничения. За начин 2: Няма.
Ж. Инцидентни услуги, свързани с енергоразпределението (CPC 887)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани с изключение на консултантските услуги, за които: няма ограничения. За начин 2: Няма.
14. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Услуги по миене, (химическо) чистене и боядисване (CPC 9701)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Фризьорски услуги (СРС 97021)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
в) Услуги по козметични процедури, маникюр и педикюр (СРС 97022)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
г) Други грижи за красотата, некласифицирани другаде (СРС 97029)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и физическо благосъстояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	За начин 1: ЕС: Нелиберализирани. За начин 2: Няма.
е) Услуги за осъществяване на далекосъобщителна връзка (CPC 7543)	За начини 1 и 2: Няма.

¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури са посочени в позиция 1.А.з). (Медицински услуги в позиция) 1.А.й)2. (Услугите, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал и здравни услуги) (в позиции 8.А. и 8.В.).

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

**РЕЗЕРВИ ОТНОСНО КЛЮЧОВИЯ ПЕРСОНАЛ
И ДИПЛОМИРАНИТЕ СТАЖАНТИ НА ЕС КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО**

1. В изложения по-долу списък на резервите са посочени икономическите дейности, либерализирани в съответствие с член 166 от настоящото споразумение, за които се прилагат ограничения по отношение на ключовия персонал и дипломираните стажанти в съответствие с член 174 от настоящото споразумение, и се уточняват тези ограничения. Списъците се състоят от следните елементи:
 - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в който се прилагат ограничения;
 - б) втора колона с описание на приложимите ограничения.

Ако посочената в буква б) колона включва само резерви, специфични за определена държава членка, непосочените в нея държави членки се ангажират със задължения в съответния сектор без резерви (важна забележка: липсата на специфични за определена държава членка резерви в даден сектор не засяга евентуалните приложими хоризонтални резерви или секторни резерви в рамките на ЕС).

Европейският съюз и неговите държави членки не поемат задължения по отношение на ключов персонал и дипломирани стажанти в икономически дейности, които не са либерализирани (остават нелиберализирани) съгласно член 166 от настоящото споразумение.

2. За определянето на отделните сектори и подсектори:

- а) „ISIC rev 3.1“ означава Международната стандартна отраслова класификация на икономическите дейности, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 4, ISIC rev 3.1, 2002 г.;
- б) „CPC“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC prov., 1991 г.;
- в) „CPC ver. 1.0“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на ООН, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC ver. 1.0, 1998 г.

3. Задълженията за ключов персонал и дипломирани стажанти не се прилагат в случаите, когато замисълът или резултатът от временното им присъствие възпрепятства или въздейства по някакъв друг начин върху изхода от каквито и да е спорове или преговори в областта на трудовото законодателство или управлението.

4. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по смисъла на член 174 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка по-долу, тези мерки (напр. необходимостта да се получи лиценз, необходимостта от признаване на квалификациите в регулираните сектори, необходимостта от полагане на специални изпити, включително езикови, необходимостта от юридическо местожителство територията на държавата, където се осъществява стопанската дейност) при всички положения се прилагат за ключовия персонал и дипломираните стажанти от другата страна по споразумението.
5. В съответствие с член 159, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от страните по споразумението.
6. Всички изисквания на законодателството и регламентите на ЕС като страна по споразумението, отнасящи се до влизането, престоя, работата и социалната сигурност ще продължат да се прилагат, включително регламентите относно периода на престоя, минималната работна заплата и колективните трудови договори, дори ако не са посочени в списъка по-долу.
7. Списъкът по-долу не засяга съществуването на публичен монопол и изключителни права съгласно списъка на задълженията относно установяването.
8. В секторите, в които се прилагат анализи на икономическите нужди, основният критерий за последните ще бъде оценката на положението на съответния пазар в държавата членка или региона, където трябва да се предостави услугата, включително като се вземе предвид броят на съществуващите доставчици на услуги и въздействието върху тях.
9. Правата и задълженията, произтичащи от настоящия списък с резерви, нямат пряко действие и съответно не предоставят пряко никакви права на отделни физически или юридически лица.

10. В списъка по-долу са използвани следните съкращения:

AT Австрия

BE Белгия

BG България

CY Кипър

CZ Чешка република

DE Германия

DK Дания

ES Испания

EE Естония

ЕС Европейски съюз, включително всички негови държави членки

FI Финландия

FR Франция

EL Гърция

HR Хърватия

HU Унгария

IE Ирландия

IT Италия

LV Латвия

LT Литва

LU Люксембург

MT Малта

NL Нидерландия

PL Полша

PT Португалия

RO Румъния

SK Словашка република

SI Словения

SE Швеция

UK Обединено кралство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Анализ на икономическите нужди BG, HU: За дипломирани стажанти се изисква анализ на икономическите нужди.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Обхват на вътрешнокорпоративните трансфери BG: Броят на служителите, прехвърлени чрез вътрешнокорпоративен трансфер, не трябва да надхвърля десет процента от средногодишния брой на гражданите на ЕС, наети от съответното българско юридическо лице. В случай че се наемат по-малко от сто души, е възможно броят на служителите, прехвърлени чрез вътрешнокорпоративен трансфер, да надхвърли десет процента, като това подлежи на разрешение. HU: Нелиберализирани за физически лица, които са били съдружници в юридическо лице на другата страна по споразумението.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Изпълнителни директори и одитори АТ: Изпълнителните директори на клонове на юридически лица трябва да пребивават в Австрия. Физическите лица, които в рамките на юридическо лице или клон отговарят за спазването на австрийския Търговски закон, трябва да имат местожителство в Австрия. FI: Чуждестранно лице, извършващо търговска дейност в качеството си на частен предприемач, се нуждае от разрешение за извършване на търговска дейност и трябва да пребивава постоянно в ЕС. За всички сектори, с изключение на далекосъобщителните услуги, за изпълнителния директор на дружество с ограничена отговорност се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване. За далекосъобщителните услуги се изисква постоянно пребиваване на изпълнителния директор. FR: Изпълнителният директор на дружество за извършване на промишлена, търговска или занаятчийска дейност не притежава разрешение за пребиваване, той трябва да получи специално разрешение. RO: Мнозинството от одиторите на търговските дружества и техните заместници трябва да са румънски граждани. SE: Изпълнителният директор на юридическо лице или клон трябва да пребивава в Швеция.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Признаване ЕС: Директивите на ЕС за взаимно признаване на дипломите се прилагат само по отношение на граждани на ЕС. Правото да се упражнява регулирана професионална дейност в една държава членка не предоставя правото тя да бъде упражнявана в друга държава членка ¹ .
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Дипломирани стажанти За AT, DE, ES, FR, HU стажът трябва да бъде свързан с получената университетска диплома.
4. ПРОИЗВОДСТВО ²	

¹ За да бъде призната квалификацията на граждани на трети държави на цялата територия на ЕС, е необходимо да бъде договорено споразумение за взаимно признаване в рамката, определена в член 85 от настоящото споразумение.

² В този сектор не са включени инцидентните съветнически услуги, свързани с производството, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА в позиция 6.Е.3).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
3. Издателска и полиграфическа дейност, възпроизвеждане на записани носители (ISIC rev 3.1: 22) с изключение на издателската и полиграфическата дейност срещу възнаграждение или по договор ¹	HR: За издателите се прилага изискване за пребиваване. IT: За издателите се прилага условие за гражданство. PL: За главните редактори на вестници и списания се прилага условие за гражданство. SE: За издателя и собственика на издателство или печатница се прилага изискване за пребиваване.
6. УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА	
A. Професионални услуги	

¹ Издателската и полиграфическата дейност срещу възнаграждение или по договор са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА в позиция 6.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Правни услуги (CPC 861) ¹	AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO, SK: За придобиването на пълна адвокатска правоспособност, необходима за упражняване на професията в областта на вътрешното право (на ЕС и държавата членка), се прилага условие за гражданство. Компетентните органи в ЕС могат да предоставя дерогации.

¹ Включва правни съвети, процесуално представителство, арбитраж и помирение/медиация, както и услуги във връзка с юридически документи и удостоверяване. Предоставянето на правни услуги е разрешено само ако се касае за сферите на международното публично право, правото на ЕС и правото на всяка юрисдикция, където инвеститорът или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и, както при предоставянето на други услуги, се прилагат изискванията и процедурите за придобиване на правоспособност/получаване на разрешение, приложими в държавите — членки на Европейския съюз. За адвокатите, предоставящи правни услуги в областта на международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури за придобиване на правоспособност/получаване на разрешение могат да са под формата, наред с другото, на спазване на местните етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), спазване на изискванията за застраховане, обикновена регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчено придобиване на адвокатска правоспособност в приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и наличие на законно местожителство или служебен адрес в приемащата държава. Правните услуги по въпросите на правото на ЕС по принцип трябва да се предоставят от или чрез членуващ в адвокатска колегия в ЕС напълно правоспособен адвокат, действащ от свое име, а правните услуги по въпросите на правото на конкретна държава — членка на Европейския съюз — по принцип от или чрез напълно правоспособен адвокат, членуващ в адвокатската колегия на тази държава членка, действащ от свое име. Следователно, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в ЕС, може да се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава — членка на Европейския съюз, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на ЕС и националното процесуално право. Въпреки това в някои държави членки се разрешава чуждестранни юристи, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е гражданин или принадлежи към държавата, в която този юрист има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
С изключение на услугите по предоставяне на правни съвети и услугите във връзка с юридически документи и удостоверяване, предоставяни от юристи, натоварени с обществени функции, например нотариусите, „<i>huissiers de justice</i>“ или други „<i>officiers publics et ministériels</i>“.	BE, FI: За придобиването на пълна адвокатска правоспособност, необходима за услугите по процесуално представителство, се прилагат условие за гражданство и изисквания за пребиваване. В BE се прилагат квоти за явяване пред „Cour de cassation“ по дела, които не са наказателноправни. BG: Чуждестранни юристи могат да представляват само граждани на държавата, от която произхождат, и то в условия на реципрочност и сътрудничество с български юристи. За правна медиация се изисква постоянно пребиваване. FR: За достъпа на адвокатите до професията на „avocat auprès de la Cour de Cassation“ и „avocat auprès du Conseil d’Etat“ се прилагат квоти и условие за гражданство. HR: За пълноправното членство в адвокатската колегия, което е необходимо за услугите по процесуално представителство, се прилага условие за гражданство (гражданство на държави — членки на ЕС). HU: За придобиване на пълна адвокатска правоспособност се прилагат условие за гражданство и изисквания за пребиваване. Обхватът на правните дейности на чуждестранните юристи се ограничава до предоставяне на правни съвети, които трябва да се провеждат въз основа на договор за сътрудничество, сключен с унгарски адвокат или правна фирма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	LV: Изискване за гражданство на положили клетва адвокати, за които е запазено правото на процесуално представителство по наказателни дела. DK: Предлагането на пазара на правни съвети е ограничено до юристи, които имат датско разрешение за упражняване на професията. За да му бъде издадено датско разрешение, лицето трябва да положи датски изпит по право. LU: За предоставяне на правни услуги съгласно люксембургското право и правото на ЕС се прилага условие за гражданство. SE: За придобиване на адвокатска правоспособност, необходима единствено за използването на шведското звание „advokat“, се прилага изискване за пребиваване.
б) 1. Счетоводни и деловодителски услуги (CPC 86212, различни от „одиторски услуги“, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	FR: За да се предоставят счетоводни и деловодителски услуги е необходимо решение на министъра на икономиката, финансите и промишлеността, съгласувано с министъра на външните работи. Изискването за пребиваване не може да надвишава пет години.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 2. Одиторски услуги (CPC 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	AT: За представителство пред компетентните органи и за извършване на одитите, предвидени в специални австрийски закони (напр. Закона за акционерните дружества, Закона за фондовата борса, Закона за банковата дейност и т.н.), се прилага условие за гражданство. DK: Изискване за пребиваване. ES: За извършващи задължителен одит одитори и администратори, директори и съдружници в дружества, различни от включените в приложното поле на Осмата директива на ЕИО за дружественото право, се прилага условие за гражданство. FI: За поне един от одиторите във финландско дружество с ограничена отговорност се прилага изискване за пребиваване. EL: За извършващите задължителен одит одитори се прилага условие за гражданство. IT: За администратори, директори и съдружници в дружества, различни от включените в приложното поле на Осмата директива на ЕИО за дружественото право, се прилага условие за гражданство. За независимите одитори се прилага изискване за пребиваване. SE: Само получили разрешение за практикуване в Швеция одитори могат да предоставят услуги на правен одит на някои юридически лица, и по-специално на всички дружества с ограничена отговорност. За получаване на разрешение за практикуване се изисква пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Съветнически услуги по данъчно облагане (CPC 863) ¹	AT: За представителството пред компетентните органи се прилага условие за гражданство. BG, SI: За специалистите се прилага условие за гражданство. HU: Изискване за пребиваване.
г) Архитектурни услуги и д) Градоустройствено планиране и услуги по ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)	EE: Поне едно от отговорните лица (ръководител на проект или консултант) трябва да пребивава в Естония. BG: Чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството. За услугите по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура се прилага условие за гражданство. EL, HR, HU, SK: Изискване за пребиваване.
е) Инженерни услуги и ж) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8672 и CPC 8673)	EE: Поне едно от отговорните лица (ръководител на проект или консултант) трябва да пребивава в Естония. BG: Чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството. EL, HR, HU, SK: Изискване за пребиваване.

¹ Не включва услуги по правни съвети и процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 6. А. а). (Правни услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
з) Медицински (включително услуги, предоставяни от психолози) и дентални услуги (CPC 9312 и част от CPC 85201)	CZ, IT, SK: Изискване за пребиваване. CZ, EE, RO, SK: За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. BE, LU: За дипломирани стажанти, които са чуждестранни физически лица, се изисква разрешение от компетентните органи. BG, CY, MT: Условие за гражданство. DE: Условие за гражданство, което може да отпадне по изключение, когато това е в интерес на общественото здраве. DK: Може да се даде ограничено разрешение за изпълнение на специфична функция за максимален срок от осемнайсет месеца, за което се прилага изискване за пребиваване. FR: Условие за гражданство. Въпреки това достъпът е възможен в рамките на годишни квоти. LV: За да упражняват медицинската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение от местните здравни органи въз основа на икономическите нужди от лекари и лекари по дентална медицина в даден регион. PL: За да упражняват медицинската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение. Чуждестранните лекари разполагат с ограничени изборителни права в рамките на професионалните организации. PT: За психолозите се прилага изискване за пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	BG, CY, DE, EE, EL, FR, HR, HU, MT, SI: Условие за гражданство. CZ и SK: Условие за гражданство и изискване за пребиваване. IT: Изискване за пребиваване. PL: Изискване за гражданство. Чуждестранните лица могат да кандидатстват за разрешително за упражняване на професията.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191)	AT: За да може да установи професионална практика в Австрия, съответното лице трябва да е практикувало въпросната професия поне три години, преди да започне тази професионална практика. BE, LU: За дипломирани стажанти, които са чуждестранни физически лица, се изисква разрешение от компетентните органи. CZ, CY, EE, RO, SK: За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. FR: Условие за гражданство. Въпреки това достъпът е възможен в рамките на годишни квоти. HU: Условие за гражданство. IT: Изискване за пребиваване. LV: Икономическите нужди се определят според общия брой акушерки в даден регион, които са получили разрешение от местните здравни органи. PL: Условие за гражданство. Чуждестранните лица могат да кандидатстват за разрешително за упражняване на професията.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)	AT: Чуждестранни доставчици на услуги се допускат само в следните професии: медицински сестри, физиотерапевти, ерготерапевти, логопеди, диетолози и специалисти по хранене. За да може да установи професионална практика в Австрия, съответното лице трябва да е практикувало въпросната професия поне три години, преди да започне тази професионална практика. BE, FR, LU: За дипломирани стажанти, които са чуждестранни физически лица, се изисква разрешение от компетентните органи. CY, CZ, EE, RO, SK: За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. HU: Условие за гражданство. DK: Може да се даде ограничено разрешение за изпълнение на специфична функция за максимален срок от осемнайсет месеца, за което се прилага изискване за пребиваване. CY, CZ, EL, IT: Подлежи на анализ на икономическите нужди: решението зависи от свободните работни места и липсата на кадри в региона. LV: Икономическите нужди се определят според общия брой медицински сестри в даден регион, които са получили разрешение от местните здравни органи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Продажби на дребно на лекарствени продукти и на медицински и ортопедични стоки (CPC 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	FR: Условие за гражданство. Въпреки това достъпът до пазара на граждани на трети държави е възможен в рамките на установените квоти, при условие че доставчикът на услуги притежава френска диплома по фармация. DE, EL, SK: Условие за гражданство. HU: Условие за гражданство с изключение на продажбата на дребно на лекарствени продукти и на медицински и ортопедични стоки (CPC 63211). IT, PT: Изискване за пребиваване.
Г. Услуги в областта на недвижимите имоти ²	
а) Във връзка със собствени или наети недвижими имоти (CPC 821)	FR, HU, IT, PT: Изискване за пребиваване. LV, MT, SI: Условие за гражданство.

¹ Към доставките на лекарствени продукти за населението, както и към предоставянето на други услуги, съществуват изисквания и процедури за издаване на разрешения и за квалификация, приложими в държавите — членки на Европейския съюз. По принцип правото за извършване на тази дейност е запазено за фармацевти. В някои държави членки само доставките на лекарства, отпускани по лекарско предписание, са запазени за фармацевти.

² Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата и/или ограниченията за физически и юридически лица, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	DK: Освен ако датската Агенция за търговията и дружествата не предвиди изключение, се прилага изискване за пребиваване. FR, HU, IT, PT: Изискване за пребиваване. LV, MT, SI: Условие за гражданство.
Д. Наемни/лизингови услуги без оператори	
д) Във връзка с лични и домакински вещи (CPC 832)	EC: За дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: За специалистите се прилага условие за гражданство.
е) Даване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	EC: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.
Е. Други услуги за предприятията	
д) Услуги по техническо изпитване и анализи (CPC 8676)	IT, PT: За биолозите и химиците-аналитици се прилагат изисквания за пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Инцидентни съветнически и консултантски услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (част от CPC 881)	IT: За агрономите и „periti agrari“ се прилагат изисквания за пребиваване.
й) 2. Охранителни услуги (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	BE: За ръководния персонал се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване. BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Условие за гражданство и изискване за пребиваване. DK: За ръководителите и летищната охрана се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване. ES, PT: За специализирания персонал се прилага условие за гражданство. FR: За изпълнителните директори и директорите се прилага условие за гражданство. IT: За да се получи необходимото разрешение за охранителна дейност и превоз на ценности се прилага условие за гражданство и изискване за пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	BG: За специалистите се прилага условие за гражданство. DE: За геодезистите, назначени от държавата, се прилага условие за гражданство. FR: За дейностите по измерване на поземлени участъци във връзка с установяване на права на собственост и с поземленото право се прилага условие за гражданство. IT, PT: Изискване за пребиваване.
л) 1. Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	MT: Условие за гражданство.
л) 2. Поддръжка и ремонт на оборудване за железопътен транспорт (част от CPC 8868)	LV: Условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 3. Поддръжка и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомобили и пътнотранспортно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, част от CPC 8867 и част от CPC 8868)	ЕС: За поддръжката и ремонта на моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили за специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.
л) 5. Услуги по поддръжка и ремонт на изделия от метал, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични и домакински вещи ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 и CPC 8866)	ЕС: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.
м) Услуги по почистване на сгради (CPC 874)	CY, EE, HR, MT, PL, RO, SI: За специалистите се прилага условие за гражданство.

¹ Услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване (CPC 6112, 6122, 8867 и CPC 8868) са посочени в позиции 6.Е.л)1.—6.Е.л)4.
Услугите по поддръжка и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (CPC 845), са посочени в позиция 6.Б. (Компютърни услуги).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
н) Фотографски услуги (CPC 875)	HR, LV: За специализираните фотографски услуги се прилага условие за гражданство. PL: За фотографските услуги за снимки от въздуха се прилага условие за гражданство.
п) Полиграфическа и издателска дейност (CPC 88442)	HR: За издателите се прилага изискване за пребиваване. SE: За издателя и собственика на издателство или печатница се прилага изискване за пребиваване.
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	SI: Условие за гражданство.
с) 1. Услуги по писмени и устни преводи (CPC 87905)	FI: За заклетите писмени преводачи се прилага изискване за пребиваване. DK: Освен ако датската Агенция за търговията и дружествата не предвиди изключение, за заклетите писмени и устни преводачи се прилага изискване за пребиваване.
с) 3. Услуги по събиране на парични вземания (CPC 87902)	BE, EL, IT: Условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус и платежоспособността (CPC 87901)	BE, EL, IT: Условие за гражданство.
с) 5. Копирни услуги (CPC 87904) ¹	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство. LV: За дипломираните стажанти се прилагат анализ на икономическите нужди и условие за гражданство.
8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 и CPC 518)	BG: Чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството.
9. УСЛУГИ ПО РАЗПРОСТРАНЕНИЕ (с изключение на разпространението на оръжия, боеприпаси и военни материали)	

¹ Не включва полиграфическите услуги, които попадат в CPC 88442 и са посочени в позиция 6.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги за търговия на дребно ¹	
в) Услуги за търговия на дребно с храни (CPC 631)	FR: Изискване за гражданство на продавачите на дребно на цигари („buraliste“).
10. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Услуги за начално образование (CPC 921)	FR: Условие за гражданство. Въпреки това гражданите на трета държава могат да получат от компетентните органи разрешение да учредят и ръководят учебно заведение и да преподават. IT: За доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи, се прилага условие за гражданство. EL: Условие за гражданство на преподавателите.

¹ Не включва услугите по поддръжка и ремонт, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА в позиции 6.Б. и 6.Е.л).
Не включва услугите за търговия на дребно с енергийни продукти, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиции 18.Д. и 18.Е.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Услуги за средно образование (CPC 922)	FR: Условие за гражданство. Въпреки това гражданите на трета държава могат да получат от компетентните органи разрешение да учредят и ръководят учебно заведение и да преподават. IT: За доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи, се прилага условие за гражданство. EL: За преподавателите се прилага условие за гражданство. LV: За предоставянето на образователни услуги във връзка с услуги за техническо и професионално средно училищно образование за ученици с увреждания (CPC 9224) се прилага условие за гражданство.
В. Услуги за висше образование (CPC 923)	FR: Условие за гражданство. Въпреки това гражданите на трета държава могат да получат от компетентните органи разрешение да учредят и ръководят учебно заведение и да преподават. CZ, SK: За услугите за висше образование с изключение на услугите за техническо и професионално обучение след завършване на средно образование (CPC 92310) се прилага условие за гражданство. IT: За доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи, се прилага условие за гражданство. DK: За преподавателите се прилага условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
12. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователни и свързани със застраховането услуги	АТ: Клоновете трябва да бъдат ръководени от две физически лица, които пребивават в Австрия. ЕЕ: При пряко застраховане управителният орган на застрахователно акционерно дружество с участие на чуждестранен капитал може да включва граждани на държави, които не са членки на ЕС, чиито брой е пропорционален на чуждестранното участие и не представлява повече от половината членове на ръководството. Основният ръководител на дъщерно дружество или независимо дружество трябва да пребивава постоянно в Естония. ЕС: За актюерската професия се прилагат изисквания за пребиваване и за тригодишен професионален опит. НР: Изискване за пребиваване. ИТ: За актюерската професия се прилага изискване за пребиваване. FI: Изпълнителните директори и поне един одитор на всяко застрахователно дружество трябва да са с местопребиваване в ЕС, освен ако компетентните органи не са позволили изключение от това правило. Генералният представител на чуждестранно застрахователно дружество трябва да е с местопребиваване във Финландия, освен ако седалището на дружеството не е в ЕС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Банкови и други финансови услуги (с изключение на застрахователните услуги)	BG: За изпълнителните директори и управителя се изисква постоянно пребиваване в България. FI: Изпълнителните директори и поне един одитор на кредитните институции трябва да са с местопребиваване в ЕС, освен ако органът за финансов надзор не е позволил изключение от това правило. Брокерът (физическо лице) за търговия с деривативни инструменти трябва да е с местопребиваване в ЕС. HR: Изискване за пребиваване. Управителният съвет ръководи стопанската дейност на дадена кредитна институция от територията на Република Хърватия. IT: За „promotori di servizi finanziari“ (търговци на финансови услуги) се прилага условие за пребиваване на територията на държава — членка на ЕС. LT: За поне един от управителите се прилага условие за гражданство на ЕС. PL: За поне един от изпълнителните директори на банката се прилага условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
13. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги) А. Болнични услуги (CPC 9311) Б. Услуги за превоз на пациенти с линейка (CPC 93192) В. Услуги, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болнични услуги (CPC 93193) Д. Социални услуги (CPC 933)	FR: За да се даде разрешението, необходимо за достъп до ръководни функции, се взема предвид наличието на местни ръководни кадри. LV: За лекари, лекари по дентална медицина, акушерки, медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал се прилага анализ на икономическите нужди. PL: За да упражняват медицинската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение. Чуждестранните лекари разполагат с ограничени изборителни права в рамките на професионалните организации.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
14. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТУРИЗМА И ПЪТУВАНИЯТА	
А. Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг (CPC 641, CPC 642 и CPC 643) с изключение на кетъринга при услугите в областта на въздушния транспорт ¹	BG: Броят на чуждестранния ръководен персонал не може да надхвърля ръководния персонал с българско гражданство, когато публичното (държавно и/или общинско) участие в собствения капитал на българско дружество надхвърля петдесет процента. HR: За услугите по настаняване и кетъринг в домашна обстановка и селски домове се прилага изискване за гражданство.
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (включително организатори на екскурзии) (CPC 7471)	BG: Броят на чуждестранния ръководен персонал не може да надхвърля ръководния персонал с българско гражданство, когато публичното (държавно и/или общинско) участие в собствения капитал на българско дружество надхвърля петдесет процента. HR: За заемане на длъжността управител на офис се изисква одобрението на Министерството на туризма.
В. Екскурзоводски услуги (CPC 7472)	BG, CY, ES, FR, EL, HR, HU, IT, LT, MT, PL, PT, SK: Условие за гражданство.

¹ Кетърингът при услугите в областта на въздушния транспорт е посочен в СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ КЪМ ТРАНСПОРТНИТЕ УСЛУГИ в позиция 17.Г.а) (Услуги по наземно обслужване).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
15. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудио-визуални услуги)	
А. Развлекателни услуги (включително тези, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (СРС 9619)	FR: Когато се изисква разрешение за повече от две години, за да се даде необходимото за достъп до ръководни функции разрешение, се прилага условие за гражданство.
16. ТРАСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Международен превоз на пътници (CPC 7211 без национален каботажен транспорт) б) Международен товарен транспорт (CPC 7212 без национален каботажен транспорт) ¹	ЕС: За екипажите на корабите се прилага условие за гражданство. АТ: За мнозинството от изпълнителните директори се прилага условие за гражданство.
Г. Автомобилен транспорт	
а) Превоз на пътници (CPC 7121 и CPC 7122)	АТ: За лицата и притежателите на дялове/акции, упълномощени да представляват юридическо лице или съдружие, се прилага условие за гражданство. ДК, HR: За ръководния персонал се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване. BG, MT: Условие за гражданство.

¹ Включва услуги по събиране на контейнерите и превозването им до отправното международно пристанище и преместване на оборудване от международни морски превозвачи между пристанища, разположени в една и съща държава, в случай че не се реализират приходи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Превоз на товари (СРС 7123 с изключение на транспорта на пощенски пратки за собствена сметка ¹).	АТ: За лицата и притежателите на дялове/акции, упълномощени да представляват юридическо лице или съдружие, се прилага условие за гражданство. BG, MT: Условие за гражданство. HR: За ръководния персонал се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване.
Д. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ² (СРС 7139)	АТ: За изпълнителните директори се прилага условие за гражданство.
17. СПОМАГАТЕЛНИ КЪМ ТРАНСПОРТА УСЛУГИ ³	

¹ Част от СРС 71235, която е посочена в ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ в позиция 7.А. (Пощенски и куриерски услуги).

² Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиция 18.Б.

³ Не включва услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване, които са посочени в УСЛУГИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА в позиции 6.Е.л)1—6.Е.л)4.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
А. Спомагателни към морския транспорт услуги а) Услуги по обработка на морски товари б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги по митническо оформяне г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери д) Услуги по корабно агентиране е) Морски спедиторски услуги ж) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213)	ЕС: За екипажите, които извършват услуги по тласкане и влачене, и за помощните услуги в областта на морския транспорт се прилага условие за гражданство. АТ: За мнозинството от изпълнителните директори се прилага условие за гражданство. BG, MT: Условие за гражданство. DK: За услугите по митническо оформяне се прилага изискване за пребиваване. EL: За услугите по митническо оформяне се прилага условие за гражданство. IT: За „raccomandatario marittimo“ се прилага изискване за постоянно пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
з) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7214) и) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745) й) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	
Б. Спомагателни към транспорта по вътрешни водни пътища услуги д) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7224) е) Помощни услуги в областта на транспорта по вътрешни водни пътища (част от CPC 745)	ЕС: Условие за гражданство на екипажите.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Спомагателни към автомобилния транспорт услуги г) Отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (CPC 7124)	АТ: За лицата и притежателите на дялове/акции, упълномощени да представляват юридическо лице или съдружие, се прилага условие за гражданство. BG, MT: Условие за гражданство.
Е. Спомагателни към тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива ¹ , услуги а) Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, транспортирани по тръбопроводи (част от CPC 742)	АТ: За изпълнителните директори се прилага условие за гражданство.

¹ Спомагателните към тръбопроводния транспорт на горива услуги са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в позиция 18.В.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
18. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Инцидентни услуги, свързани с минното дело (CPC 883) ¹	SK: Изискване за пребиваване.

¹ Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги, свързани с минното дело, подготвяне на терена, инсталиране на сондажна апаратура на терена, сондиране, услуги във връзка със сондирането, инсталиране на обсадни тръби и полагане на тръбопровод, подготвяне и осигуряване на сондиращ разтвор, контрол на твърдата фаза в разтвора, вадене на попадналите в сондажния кладенец предмети и операции в сондажния кладенец, геология на сондажния кладенец и контрол на сондирането, извличане на ядка, вземане на проби от сондажния кладенец, услуги на въжени линии, осигуряване и прилагане на течни добавки (разсоли), осигуряване и инсталиране на допълнителни устройства, циментиране (нагнетяване с помпи), услуги по стимулиране (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаване на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запущване и ликвидиране на сондажния кладенец.
Не включва пряк достъп до природни ресурси или тяхното експлоатиране.
Не включва дейностите по подготвяне на терена за добив на ресурси, различни от нефт и газ (CPC 5115), които са посочени в позиция 8. СТРОИТЕЛНИ УСЛУГИ.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
19. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Услуги по миене, (химическо) чистене и боядисване (CPC 9701)	ЕС: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.
б) Фризьорски услуги (CPC 97021)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство. AT: За дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.
в) Услуги по козметични процедури, маникюр и педикюр (CPC 97022)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство. AT: За дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.
г) Други грижи за красотата, неклассифицирани другаде (CPC 97029)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство. AT: За дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и физическо благосъстояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	ЕС: За специалистите и дипломираните стажанти се прилага условие за гражданство.

¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури са посочени в позиция 6.А.з) (Медицински услуги) и позиция 6.А.й)2 (Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал и здравни услуги) (позиции 13.А и 13.В).

ПРИЛОЖЕНИЕ VII
(приложение XV към споразумението)

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ

ЗА ЕС КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ	Европейска Комисия — ГД „Търговия“ Отдел „Услуги и инвестиции“ Rue de la Loi 170 1000 BRUXELLES/БРИЮКСЕЛ Belgium/Белгия Електронна поща: TRADE-GATS-CONTACT- POINTS@ec.europa.eu
АВСТРИЯ	Федерално министерство на икономиката, семейството и младежта Дирекция „Многостранна търговска политика“ — C2/11 Stubenring 1, A-1011 Vienna/Виена Austria/Австрия Телефон: (43) 1 711 00 (вътр. 6915/5946) Факс: (43) 1 718 05 08 Електронна поща: post@C211.bmwfj.gv.at

БЕЛГИЯ	Service public fédéral Economie, PME, Classes Moyennes et Energie Direction Générale du Potentiel Economique (Федерална публична служба „Икономика, МСП, средна класа и енергетика“, генерална дирекция „Икономически потенциал“) Rue du Progrès, 50 B-1210 Brussels/Брюксел Belgium/Белгия Телефон: (32) 2 277 93 57 Факс: (32) 2 277 53 03 Електронна поща: info-gats@economie.fgov.be
БЪЛГАРИЯ	Дирекция „Външноикономическа политика“ Министерство на икономиката и енергетиката ул. „Александър Батенберг“ № 12 1000 София България Телефон: (359 2) 940 77 61 / (359 2) 940 77 93 Факс: (359 2) 981 49 15 Електронна поща: cv.dimitrova@mee.government.bg
ХЪРВАТИЯ	Държавна служба за търговска политика Gajeva 4, Zagreb/Загреб CROATIA/ХЪРВАТИЯ Телефон: 01-6444-600 Факс: 01-6444-601 Електронна поща: info@dutp.hr

КИПЪР	Постоянен секретар Служба по планирането Apellis and Nirvana corner 1409 Nicosia/Никозия Cyprus/Кипър Телефон: (357 22) 406 801 / (357 22) 406 852 Факс: (357 22) 666 810 Електронна поща: planning@cytanet.com.cy maria.philippou@planning.gov.cy
ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	Министерство на промишлеността и търговията Дирекция „Многостранна търговска политика и търговска политика на ЕС“ Politických vězňů 20 Praha 1/Прага 1 Czech Republic/Чешка република Телефон: (420) 2 2485 2973 Факс: (420) 2 2422 1560 Електронна поща: vondrackova@mpo.cz
ДАНИЯ	Министерство на външните работи Международна търговска политика и бизнес Asiatisk Plads 2 DK-1448 Copenhagen K/Копенхаген Denmark/Дания Телефон: (45) 3392 0000 Факс: (45) 3254 0533 Електронна поща: hp@um.dk

ЕСТОНИЯ	Министерство на икономиката и комуникациите 11 Harju street 15072 Tallinn/Талин Estonia/Естония Телефон: (372) 639 7654 / (372) 625 6360 Факс: (372) 631 3660 Електронна поща: services@mkkm.ee
ФИНЛАНДИЯ	Министерство на външните работи Дирекция „Външни икономически отношения“ Отдел „Търговска политика на ЕС и икономическите отношения със ЕС“ PO Box 428 00023 Government/Правителство Finland/Финландия Телефон: (358-9) 1605 5533 Факс: (358-9) 1605 5576

ФРАНЦИЯ	Министерство на икономиката, финансите и заетостта Генерална дирекция „Държавна хазна и икономическа политика“ (DGTPE) Служба „Многостранни отношения и развитие“ Поддирекция „Търговска политика и инвестиции“ Служба „Услуги, инвестиции и интелектуална собственост“ 139 rue de Bercy (télédoc 233) 75572 Paris Cédex 12/Париж France/Франция Телефон: (33) (1) 44 87 20 30 Факс: (33) (1) 53 18 96 55 Генерален секретариат по европейските въпроси 2, Boulevard Diderot 75572 Paris Cédex 12/Париж Телефон: (33) (1) 44 87 10 13 Факс: (33) (1) 44 87 12 61
ГЕРМАНИЯ	Germany Trade and Invest (GTAI) Agrippastrasse 87-93 50676 Köln/Кьолн Германия Телефон: (49221) 2057 345 Факс: (49221) 2057 262 Електронна поща: zoll@gtai.de; trade@gtai.de

ГЪРЦИЯ	Министерство на икономиката, конкурентоспособността и търговския флот Генерална дирекция „Международна икономическа политика“ Дирекция „Международна търговска политика“ 1 Kornarou Str. 10563 Athens/Атина Hellas/Гърция Телефон: (30 210) 3286121, 3286126 Факс: (30 210) 3286179
УНГАРИЯ	Министерство на националното развитие и икономиката Дирекция „Търговска политика“ Honvéd utca 13-15. H-1055 Budapest/Будапеща Hungary/Унгария Телефон: 361 336 7715 Факс: 361 336 7559 Електронна поща: kereskedelempolitika@gkm.gov.hu
ИРЛАНДИЯ	Министерство на предприятията, търговията и заетостта Дирекция „Международна търговия“ (СТО) Earlsfort Centre Hatch St. Dublin/Дъблин 2 Ireland/Ирландия Телефон: (353 1) 6312533 Факс: (353 1) 6312561

ИТАЛИЯ	Министерство на външните работи Piazzale della Farnesina, 1 00194 Rome/Рим Italy/Италия Генерална дирекция „Многостранно икономическо и финансово сътрудничество“ Координационно бюро за СТО Телефон: (39) 06.3691.4353 / 2648 Факс: (39) 06.3233458 Електронна поща: dgce.omc@esteri.it; dgce1@esteri.it Генерална дирекция „Европейска интеграция“ Бюро II — Външни отношения на ЕС Телефон: (39) 06 3691 2740 Факс: (39) 06 3691 6703 Електронна поща: dgie2@esteri.it Министерство на икономическото развитие Viale Boston, 25 00144 Rome/Рим Italy/Италия Генерална дирекция „Търговска политика“ Отдел V Телефон: (39) 06 5993 2589 Факс: (39) 06 5993 2149 Електронна поща: polcom5@sviluppoeconomico.gov.it
--------	--

ЛАТВИЯ	Министерство на икономиката на Република Латвия Дирекция „Външноикономически отношения“ Отдел „Външнотърговска политика“ Brivibas Str. 55 RIGA/РИГА, LV 1519 Latvia/Латвия Телефон: (371) 67 013 008 Факс: (371) 67 280 882 Електронна поща: pto@em.gov.lv
ЛИТВА	Дирекция „Международни икономически организации“, Министерство на външните работи J. Tumo Vaizganto 2 2600 Vilnius/Вилнюс Lithuania/Литва Телефон: (370 52) 362 594 (370 52) 362 598 Факс: (370 52) 362 586 Електронна поща: teo.ed@urm.lt
ЛЮКСЕМБУРГ	Министерство на външните работи Дирекция за международни икономически отношения 6, rue de l'Ancien Athénée L-1144 Luxembourg/Люксембург Luxembourg/Люксембург Телефон: (352) 478 2355 Факс: (352)22 20 48

МАЛТА	Директор Дирекция „Международни икономически отношения“ Отдел „Икономическа политика“ Министерство на финансите St. Calcedonius Square Floriana/Флориана CMR02 Malta/Малта Телефон: (356) 21 249 359 Факс: (356) 21 249 355 Електронна поща: epd@gov.mt joseph.bugeja@gov.mt
НИДЕРЛАНДИЯ	Министерство на икономиката Генерална дирекция „Външноикономически отношения, търговска политика и глобализация“ (ALP: E/446) Box 20101 2500 EC Den Haag/Хага The Netherlands/Нидерландия Телефон: (3170) 379 6451 (3170) 379 6467 Факс: (3170) 379 7221 Електронна поща: M.F.T.RiemsлагBaas@MinEZ.nl

ПОЛША	Министерство на икономиката Дирекция „Търговска политика“ Ul. Żurawia 4a 00-507 Warsaw/Варшава Poland/Полша Телефон: (48 22) 693 4826 / (48 22) 693 4856 / (48 22) 693 4808 Факс: (48 22) 693 4018 Електронна поща: SekretariatDPH@mg.gov.pl
ПОРТУГАЛИЯ	Министерство на икономиката ICEP Portugal Отдел „Проучване и изследване на пазара“ Av. 5 de Outubro, 101 1050-051 Lisbon/Лисабон Portugal/Португалия Телефон: (351 21) 790 95 00 Факс: (351 21) 790 95 81 Електронна поща: informação@icep.pt Министерство на външните работи Генерална дирекция „Общностни въпроси“ (DGAC) R da Cova da Moura 1 1350-11 Lisbon/Лисабон Portugal/Португалия Телефон: (351 21) 393 55 00 Факс: (351 21) 395 45 40

РУМЪНИЯ	Министерство на икономиката, търговията и бизнес средата* Str. Ion Campineanu nr. 16 District 1 Bucharest/Букурещ Romania/Румъния Телефон: 40214010558, 40214010562 Факс: 40213159698 Електронна поща: natalia.schink@dce.gov.ro raluca.constantinescu@dce.gov.ro
СЛОВАШКА РЕПУБЛИКА	Министерство на икономиката на Словашката република Дирекция „Търговия и защита на потребителите“ Дирекция „Търговска политика“ Mierová 19 827 15 Bratislava/Братислава 212 Slovak Republic/Словашка република Телефон: (421-2) 4854 7110 Факс: (421-2) 4854 3116
СЛОВЕНИЯ	Министерство на икономиката на Република Словения Дирекция „Външноикономически отношения“ Kotnikova 5 1000 Ljubljana/Любляна Slovenia/Словения Телефон: (386 1) 400 35 21 Факс: (386 1) 400 36 11 Електронна поща: gp.mg@gov.si Уебсайт: www.mg-rs.si

ИСПАНИЯ	Министерство на промишлеността, туризма и търговията Държавен секретариат за външна търговия Главна поддирекция „Международна търговия с услуги“ Paseo de la Castellana 162 28046 Madrid/Мадрид Есраña/Испания Телефон: (34 91) 349 3781 Факс: (34 91) 349 5226 Електронна поща: sgcominser.ssc@mcx.es
ШВЕЦИЯ	Национален съвет по търговията Дирекция „СТО и развития в областта на търговията“ Box 6803 113 86 Stockholm/Стокхолм Sweden/Швеция Телефон: (46 8) 690 4800 Факс: (46 8) 30 6759 Електронна поща: registrar@kommers.se Уебсайт: http://www.kommers.se Министерство на външните работи Отдел: UD-ІН 103 39 Stockholm/Стокхолм Sweden/Швеция Телефон: 46 (0) 8 405 10 00 Факс: 46 (0) 8723 11 76 Електронна поща: registrar@foreign.ministry.se Уебсайт: http://www.sweden.gov.se/

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО	Министерство на бизнеса, иновациите и уменията (BIS) Отдел „Търговска политика“ 1 Victoria Street London/Лондон SW1H 0ET United Kingdom/Обединено кралство Телефон: (4420) 7215 5000 Факс: (4420) 7215 2235 Електронна поща: a133services@bis.gsi.gov.uk Уебсайт: www.bis.gov.uk/policies/trade-policy-unit/trade-in-services
-----------------------	--

ЗА РЕПУБЛИКИТЕ ОТ ЦА КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО:

КОСТА РИКА	Ministerio de Comercio Exterior Dirección General de Comercio Exterior Autopista Próspero Fernández, Ruta 27, Plaza Tempo, Piso 3, Escazú San José, Costa Rica/Сан Хосе, Коста Рика Телефон: (506) 2505-4100/2505-4000 Факс: (506) 2505-4166 Електронна поща: dgce@comex.go.cr
------------	--

ЕЛ САЛВАДОР	Ministerio de Economía Dirección de Administración de Tratados Comerciales (DATCO) (en coordinación con las instituciones respectivas) Alameda Juan Pablo II y Calle Guadalupe, Edificio C-2, 3ª Planta. Plan Maestro, Centro de Gobierno, San Salvador, El Salvador, C.A./Сан Салвадор, Ел Салвадор Телефон: (503) 2247- 5788 Факс: (503) 2247- 5789 Електронна поща: datco@minec.gob.sv
ГВАТЕМАЛА	Ministerio de Economía Dirección de Administración del Comercio Exterior 8ª. Avenida 10-43 Zona 1, Ciudad Guatemala, Guatemala/Гватемала, Гватемала Телефон: (502) 2412-0200 Факс: (502) 2412-0327 Електронна поща: http://dace.mineco.gob.gt/infocomex/infocomex.php
ХОНДУРАС	Secretaria de Estado en el Despacho de Desarrollo Económico, Dirección General de Administración y Negociación de Tratados Colonia Humuya, Edificio San José, sobre el Boulevard José Cecilio del Valle, Tegucigalpa, Honduras Телефон: (504) 2235- 5047 Факс: (504) 2235-5047 Уебсайт: www.sde.gob.hn

НИКАРАГУА	Ministerio de Fomento, Industria y Comercio (MIFIC) Dirección de Aplicación y Negociación de Acuerdos Comerciales Km 6 Carretera a Masaya, Apartado Postal No 8 Managua, Nicaragua/Манагуа, Никарагуа Телефон: (505): 2248 9300 Уебсайт: www.mific.gob.ni
ПАНАМА	Ministerio de Comercio e Industrias Dirección Nacional de Administración de Tratados y Defensa Comercial Oficina de Negociaciones Comerciales Internacionales Avenida Ricardo J. Alfaro, Edificio Plaza Edison Piso No. 2 Телефон: (507) 560-0610 Факс: (507) 560-0618 Електронна поща: dinatradec@mici.gob.pa apineda@mici.gob.pa Уебсайт: www.mici.gob.pa

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII
(приложение XVI към споразумението)

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Допълнение 1

ОБХВАТ

РАЗДЕЛ А

Ж. СПИСЪК НА ЕС КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО

Следните субекти от Хърватия следва да бъдат добавени в списъка, озаглавен „Примерен списък на възлагащи органи, които са органи на централната власт по смисъла на Директивата на ЕС за обществените поръчки“:

„Хърватия

- Hrvatski sabor
- Predsjednik Republike Hrvatske

- Ured predsjednika Republike Hrvatske
- Ured predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti
- Vlada Republike Hrvatske
- Uredi Vlade Republike Hrvatske
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Ministarstvo financija
- Ministarstvo obrane
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa
- Ministarstvo uprave
- Ministarstvo poduzetništva i obrta
- Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

- Ministarstvo poljoprivrede
- Ministarstvo turizma
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
- Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
- Ministarstvo branitelja
- Ministarstvo socijalne politike i mladih
- Ministarstvo zdravlja
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Ministarstvo kulture
- Državne upravne organizacije
- Županijski uredi državne uprave
- Ustavni sud Republike Hrvatske
- Vrhovni sud Republike Hrvatske
- Sudovi
- Državno sudbeno vijeće

- Državno odvjetništvo
 - Državnoodvjetničko vijeće
 - Pučki pravobranitelj
 - Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave
 - Hrvatska narodna banka
 - Državne agencije i uredi
 - Državni ured za reviziju“.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IX
(приложение XVI към споразумението)

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Допълнение 1

ОБХВАТ

РАЗДЕЛ Б

Ж. СПИСЪК НА ЕС КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО

Следните субекти от Хърватия следва да бъдат добавени в списъка, озаглавен „Примерни списъци на възлагащи органи, които са публичноправни организации по смисъла на Директивата на ЕС за обществените поръчки“:

„Хърватия

Възлагащи органи, посочени в член 5, параграф 1, точка 3 от Закона за обществените поръчки, Държавен вестник на Република Хърватия бр. 90/11 (*Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine broj 90/11*), т.е. юридически лица, учредени с конкретната цел да задоволяват потребности от общ интерес, без да имат промишлен или търговски характер, и които отговарят на едно от следните условия:

- да са финансирани в размер над 50 % от държавния бюджет или от бюджета на единици на местното или регионалното самоуправление или на други такива юридически лица, или
- да подлежат на управленски надзор от страна на държавни органи, единици на местното или регионалното самоуправление или други такива юридически лица, или
- да имат надзорен, административен или управителен съвет, в който повече от половината членове да са назначени от държавните органи, единиците на местното или регионалното самоуправление или други такива юридически лица.

Например:

- Agencija Alan d.o.o.
- APIS IT d.o.o. — Agencija za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama

- Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO
- CARNet — Hrvatska akademska i istraživačka mreža
- centri za pomoć i njegu
- centri za socijalnu skrb
- domovi socijalne skrbi
- ustanove za zdravstvenu njegu
- državni arhivi
- Državni zavod za zaštitu prirode
- Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško
- Fond za naknadu oduzete imovine
- Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara
- Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.
- Hrvatska lutrija d.o.o.
- Hrvatska matica iseljenika
- Hrvatska poljoprivredna komora
- Hrvatska radiotelevizija
- Hrvatska zajednica tehničke kulture
- Hrvatski audiovizualni centar
- Hrvatski centar za konjogojstvo — Državne ergele Đakovo i Lipik
- Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo
- Hrvatski centar za razminiranje
- Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata
- Hrvatski olimpijski odbor

- Hrvatski operator tržišta energije
- Hrvatski paraolimpijski odbor
- Hrvatski registar brodova
- Hrvatski restauratorski zavod
- Hrvatski športski savez gluhih
- Hrvatski zavod za hitnu medicinu
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- Hrvatski zavod za mentalno zdravlje
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
- Hrvatski zavod za norme
- Hrvatski zavod za telemedicinu
- Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping
- Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu
- Jadrolinija (brodarsko društvo)
- Javna ustanova Hrvatski olimpijski centar
- javna visoka učilišta
- javne ustanove nacionalni parkovi
- javne ustanove parkovi prirode
- javni znanstveni instituti
- kazališta, muzeji, galerije, knjižnice i druge ustanove u kulturi kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave
- kaznionice
- kliničke bolnice
- klinički bolnički centri
- klinike
- Leksikografski zavod „Miroslav Krleža”

- lučke uprave
- lječilišta
- ljekarničke ustanove čiji je osnivač jedinica područne (regionalne) samouprave
- Matica hrvatska
- Međunarodni centar za podvodnu arheologiju
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica
- Nacionalna zaklada za potporu učeničkom i studentskom standardu
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
- Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske
- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje
- Nacionalno vijeće za znanost
- Narodne novine d.d.
- odgojni zavodi

- odgojno-obrazovne ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinice lokalne ili područne
- (regionalne) samouprave
- opće bolnice
- Plovput d.o.o. (društvo u državnom vlasništvu zaduženo za sigurnost plovidbe)
- poliklinike
- specijalne bolnice
- Središnji registar osiguranika
- Sveučilišni računski centar
- športske zajednice
- športski savezi
- ustanove za hitnu medicinsku pomoć
- ustanove za palijativnu skrb
- ustanove za zdravstvenu njegu
- Zaklada policijske solidarnosti

- zatvori
 - Zavod za obnovu Dubrovnika
 - Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo
 - zavodi za javno zdravstvo
 - Zrakoplovno — tehnički centar d.d.
 - županijske uprave za ceste
 - Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija“.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ X
(приложение XVI към споразумението)

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Допълнение 1

ОБХВАТ

РАЗДЕЛ В

Ж. СПИСЪК НА ЕС КАТО СТРАНА ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО

Следните субекти от Хърватия следва да бъдат добавени в списъка, озаглавен „Примерни списъци на възлагащи органи и публични предприятия, отговарящи на критериите, определени в раздел В“:

- а) в частта, озаглавена „I. ПРОИЗВОДСТВО, ПРЕНОС ИЛИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ“:

„Хърватия

Възлагащи субекти, посочени в член 6 от Закона за обществените поръчки, Държавен вестник на Република Хърватия бр. 90/11 (*Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine broj 90/11*), които са публични предприятия или възлагащи органи и които в съответствие със специални разпоредби участват в дейностите по изграждане (предоставяне) на фиксирани мрежи или управление на фиксирани мрежи за предоставяне на обществени услуги във връзка с производството, преноса и разпределението на електроенергия и снабдяване на фиксираните мрежи с електроенергия; като например субекти, които участват в посочените дейности въз основа на разрешение за упражняване на дейност в енергийния сектор в съответствие със Закона за енергетиката (Държавен вестник на Република Хърватия бр. № 68/01, 177/04, 76/07, 152/08, 127/10);“;

- б) в частта, озаглавена „II. ПРОИЗВОДСТВО, ПРЕНОС ИЛИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПИТЕЙНА ВОДА“:

„Хърватия

Възлагащи субекти, посочени в член 6 от Закона за обществените поръчки, Държавен вестник на Република Хърватия бр. 90/11 (*Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine broj 90/11*), които са публични предприятия или възлагащи органи и които в съответствие със специални разпоредби участват в дейностите по изграждане (предоставяне) на фиксирани мрежи или управление на фиксирани мрежи за предоставяне на обществени услуги във връзка с производството, преноса и разпределението на питейна вода и снабдяване на фиксирани мрежи на питейна вода; като например субекти, установени от единици на местното самоуправление, действащи като обществен доставчик на услуги по водоснабдяване или канализация в съответствие със Закона за водите (Държавен вестник на Република Хърватия бр. № 153/09 и 130/11);“;

- в) в частта, озаглавена „III. ГРАДСКИ ЖЕЛЕЗОПЪТНИ, ТРАМВАЙНИ, ТРОЛЕЙБУСНИ ИЛИ АВТОБУСНИ УСЛУГИ“:

„Хърватия

Възлагащи субекти, посочени в член 6 от Закона за обществените поръчки, Държавен вестник на Република Хърватия бр. 90/11 (*Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine broj 90/11*), които са публични предприятия или възлагащи органи и които в съответствие със специални разпоредби участват в дейностите по предоставяне или управление на мрежите за предоставяне на обществени услуги в областта на градския железопътен транспорт, автоматизираните транспортни системи, трамвайния, автобусния, тролейбусния транспорт и кабинковите лифтове (въжените линии); като например субекти, които участват в посочените дейности като обществена услуга в съответствие със Закона за комуналните услуги (Държавен вестник на Република Хърватия бр. № 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11);“;

- г) в частта, озаглавена „IV. МОРСКИ ИЛИ ВЪТРЕШНИ ПРИСТАНИЩА ИЛИ ДРУГИ ТЕРМИНАЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ“:

„Хърватия

Възлагащи субекти, посочени в член 6 от Закона за обществените поръчки, Държавен вестник на Република Хърватия бр. 90/11 (*Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine broj 90/11*), които са публични предприятия или възлагащи органи и които в съответствие със специални разпоредби участват в дейностите, свързани с експлоатация на дадена географска област с цел предоставяне на достъп до морски пристанища, речни пристанища и други транспортни терминали на операторите в морския или речния транспорт; като например субекти, които участват в посочените дейности въз основа на възложена концесия в съответствие със Закона за морското дело и морските пристанища (Държавен вестник на Република Хърватия бр. № 158/03, 100/04, 141/06 и 38/09);“;

- д) в частта, озаглавена „V. ЛЕТИЩНИ СЪОРЪЖЕНИЯ“:

„Хърватия

Възлагащи субекти, посочени в член 6 от Закона за обществените поръчки, Държавен вестник на Република Хърватия бр. 90/11 (*Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine broj 90/11*), които са публични предприятия или възлагащи органи и които в съответствие със специални разпоредби участват в дейностите, свързани с експлоатация на дадена географска област с цел предоставяне на достъп до летища и други терминални съоръжения на операторите във въздушния транспорт; като например субекти, които участват в посочените дейности въз основа на възложена концесия в съответствие със Закона за летищата (Държавен вестник на Република Хърватия бр. № 19/98 и 14/11).“;

- е) в частта, озаглавена „VI. ЖЕЛЕЗОПЪТНИ УСЛУГИ“:

„Хърватия

Възлагащи субекти, посочени в член 6 от Закона за обществените поръчки, Държавен вестник на Република Хърватия бр. 90/11 (*Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine broj 90/11*), които са публични предприятия или възлагащи органи и които в съответствие със специални разпоредби участват в дейностите по предоставяне или управление на мрежите за предоставяне на обществени услуги в областта на железопътния транспорт;“.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI
(приложение XVI към споразумението)

Допълнение 2

СРЕДСТВА ЗА ПУБЛИКУВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Коста Рика

Закони, административни актове и производства, *Diario Oficial La Gaceta*

Съдебна практика *Boletín Judicial*

Ел Салвадор

Информацията може да бъде публикувана или в електронната система *Comprasal* (www.mh.gob.sv/moddiv/HTML/), на уебстраницата на *Asamblea Legislativa de El Salvador*, на *Corte Suprema de Justicia* или в *Diario Oficial*.

Гватемала

Diario de Centroamérica, Órgano Oficial de la República de Guatemala

Хондурас

Diario Oficial La Gaceta

Електронната система *Honducompras*

Никарагуа

Sistema de Contrataciones Administrativas del Estado:

www.nicaraguacompra.gob.ni

Панама

Закони и административни актове: www.gacetaoficial.gob.pa

Съдебна практика: www.organojudicial.gob.pa

Европейски съюз

Белгия	– Официален вестник на Европейския съюз – Le Bulletin des Adjudications – Други публикации в специализирани печатни издания
България	– Официален вестник на Европейския съюз – Държавен вестник (http://dv.parliament.bg) – Регистър на обществените поръчки (www.aop.bg)

Хърватия	– Официален вестник на Европейския съюз – Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (Сайт за електронно обявяване на обществените поръчки на Република Хърватия)
Чешка република	– Официален вестник на Европейския съюз
Дания	– Официален вестник на Европейския съюз
Германия	– Официален вестник на Европейския съюз
Естония	– Официален вестник на Европейския съюз
Гърция	– Официален вестник на Европейския съюз – Публикации в ежедневници, финансови, регионални и специализирани печатни издания
Испания	– Официален вестник на Европейския съюз
Франция	– Официален вестник на Европейския съюз – Bulletin officiel des annonces des marchés publics (Официален бюлетин за обявяване на обществени поръчки)
Ирландия	– Официален вестник на Европейския съюз – Ежедневници: „Irish Independent“, „Irish Times“, „Irish Press“, „Cork Examiner“
Италия	– Официален вестник на Европейския съюз
Кипър	– Официален вестник на Европейския съюз – Официален вестник на Републиката – Местни ежедневници
Латвия	– Официален вестник на Европейския съюз – Latvijas vēstnesis (Държавен вестник на Република Латвия)
Литва	– Официален вестник на Европейския съюз – Информационно допълнение „Informaciniai pranešimai“ към Държавен вестник („Valstybės žinios“) на Република Литва
Люксембург	– Официален вестник на Европейския съюз – Ежедневници

Унгария	– Официален вестник на Европейския съюз – Közbeszerzési Értesítő — a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Бюлетин за обществени поръчки — Официален вестник на Съвета за обществени поръчки)
Малта	– Официален вестник на Европейския съюз – Държавен вестник
Нидерландия	– Официален вестник на Европейския съюз
Австрия	– Официален вестник на Европейския съюз – Amtsblatt zur Wiener Zeitung
Полша	– Официален вестник на Европейския съюз – Biuletyn Zamówień Publicznych (Бюлетин за обществени поръчки)
Португалия	– Официален вестник на Европейския съюз
Румъния	– Официален вестник на Европейския съюз – Monitorul Oficial al României (Държавен вестник на Румъния) – Електронна система за обществени поръчки (http://www.e-licitatie.ro)
Словения	– Официален вестник на Европейския съюз – Официален вестник на Република Словения
Словакия	– Официален вестник на Европейския съюз – Vestník verejného obstarávania (Вестник за обществени поръчки)
Финландия	– Официален вестник на Европейския съюз – Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Обществени поръчки във Финландия и на територията на ЕИП, притурка към Държавен вестник на Финландия)
Швеция	– Официален вестник на Европейския съюз
Обединено кралство	– Официален вестник на Европейския съюз